PSB / DSP
Received / Reçu
JUL 30 1987

National Library of Canada
Collection Development Branch,
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont. K1A 0N4

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1344

Nr. 30 (1950) 1987 | NELJAPÄEVAL, 23. JUULIL — THURSDAY, JULY 23 | XXXVIII aastakäik

Arutlusel väideti:

Sõjakurjategijate kohtu ette võib tuua süütuid inimesi

VANCOUVER (ME) — Lääneranniku Eesti Päevade raames toimunud Eestlaste Kesknõukogu Kanadas seminaris esitas aktuaalse probleemi EKN-i esimees Laas Leivat seoses sõjakurjategijate jahiga Kanadas. Ta ütles, et see võib viia lepingu sõlmimiseni Kanada ja N. Liidu valitsuste vahel, mis omakorda avaks värava internatsionaalse seaduse sissetungile sõjakurjategijate protsessides, kusjuures Kanada seadus peab alla andma.

Nagu näiteist selgus, on võimalik tuua täiesti süütuid inimesi igasuguse väljamõeldud kuriteo ettekäändel komisjoni/kohtu ette, kes endid kaitstes peavad kannatama, koos perega, ja kaotama sageli kogu oma varanduse, et oma süütust tõestada.

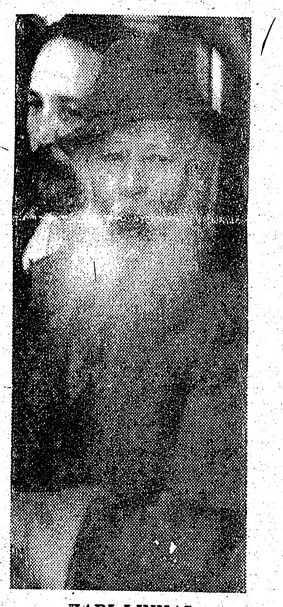

KARL LINNAS

Eriti raske, kui mitte võimatu, on pealekaebajate andmete autentsuse kontrollimine, kui need tulevad N. Liidust.

RESOLUTSIOON

Marion Rikken, kes on pidevalt töötanud Karl Linnase kaitseks, tõi avalikkuse ette noid raskusi, millega tuli võidelda, ning vaenlase võtteid ja seaduse keerdkäike, mis lõpuks otsuse tegid vaenlase kasuks. Üksmeelselt vastuvõetud resolutsioon seminaril, nõuda Karl Linnase laiba lahkamist ja surma põhjuste uurimist usaldatavate tunnistajate juuresolekul, tuli nagunii hilja, sest Linnase põrm tuhastati koheselt ja igasugusele tõestamisele oli lõpp tehtud. Oli huvitav ka kuulda Olaf Tammarki kommentaare, et vabadust kodumaal on võimalik saavutada ainult kodumaa rahva poolt, kes „kõik" olevat tulihingelised vabadusvõitlejad.

EKN-i SEMINAR

Välisvõitluse seminar leidis aset reedel, 3. juulil Pacific ballisaalis.

Seminari laudkonnas olid: peakonsul Ernst Jaakson (New York), Laas Leivat (Toronto), aukonsul Jaak Treiman (Los Angeles), Marian Rikken (Arlington), dr. Ardo Hansson (Vancouver), Kalju Jõgi (Toronto), Walter Pent (Ottawa) ja Olaf Tammark (Chicago). Laudkonda juhatas dr. Maldus Marits (Vancouver).

Küsimusi ja mõtteavaldusi oli igasuguseid: — pooldavaid, ründavaid, kiitvaid ja laitvaid, mis näitas, et taoliste seminaride korraldamine on ka Eesti Päevade raames väga vajalik. Oli mitmeid, kelle peamiseks ja ühe puhul koguni ainukeseks mureks oli uute fosforiidikaevanduste rajamine Põhja-Eestisse ja nende võimalikud kahjustavad tagajärjed.

V.J.

EKN seminari laudkond Lääneranniku Eesti Päevadel. Vasakult – peakonsul Ernst Jaakson kõnelemas, Laas Leivat, aukonsul Jaak Treiman, Marian Rikken, dr. Ardo Hansson, Juhan Simonson, Kalju Jõgi, Walter Pent, Olaf Tammark, Maldus Marits. (Pildilt puudub Enno Lepnurm.)

Foto — V. Johanson

NÄDALAKROONIKA

Ühendriikide endine rahvusliku julgeoleku nõunik admiral John Poindexter, kes lahkus ametist Iraanile relvamüügi aktsiooni avalikuks tulekul, tunnistas ülekuulamisel Kongressi uurimiskomisjonile, et ta teadlikult ei kõnelnud president Reaganile relvademüügi aktsioonist ja sellest sadud rahadega Nicaragua contrade toetamisest, et temale anda võimalust eitada oma teadmist sellest operatsioonist. Sellega kinnitas Poindexter president Reagani väidet, et ta ei teadnud Iraani rahadega Nicaragua contrade toetamisest, mis sel ajal oli Kongressi otsusega keelatud. Küll aga olnud Poindexteri tunnistusel Reagan teadlik sellest, et Iraanile relvademüügiga taotleti Iraani pooldajate poolt pantvangideks võetud ameeriklaste vabastamist.

Nädala algul alustati Halifaxis illegaalselt Kanadasse saabunud 174 sikhi ja hindu ülekuulamist, et otsustada, kas neile anda Kanadas põgeniku staatust või mitte. Esimesel päeval teostati 6 „paadipõgeniku" ülekuulamine ja põgeniku staatuse saamisel said nad ka välja isolatsioonilaagrist. Kui nad oma põgenemisloo ja isiku kindlakstegemiseks nõuetavat selgitust ei anna, võivad nad laagrist välja pääseda ainult 3000-dollarilise kautsjoni vastu. Seda aga keelduvad andmast sikhi keskorganisatsioonid, kuni põgenikega ühenduses olevad küsimused ei ole selgitatud.

Kanadasse saabusid külaskäigule ja jäävad siia 25 päevaks Inglise kuningakoja prints Andrew ja printsess Sarah, kes saabudes Torontosse said siin ülisoojad vastuvõtud Queen's Pargis, Raekoja väljakul ja mujal suurte rahvahulkade vaimustatud osavõtul. Pühapäeval viibisid nad iga-aastasel hobuste võidujooksul Woodbine'is, kus eriti printsess Sarah sai imetluste osaliseks. Torontost lendasid kuninglikud külalised pikemale puhkusele Kanada Loodeterritooriumile.

Kanada ajaloos tuli Gallupi poliitilisel ringküsimisel esmakordselt esikohale uusdemokraatide partei (NDP), keda pooldas 41 protsenti küsitletuist, liberaale pooldas 35 ja konservatiive 23 protsenti. Oodati huviga täiendusvalimiste tulemusi täitmata olevale kolme parlamendiliikme kohale. Need toimusid esmaspäeval, kui uusdemokraadid kõik 3 kohta endile võitsid.

Kolm eestlast said surma Inglismaal

Kolm eestlast said 14. juulil surma liiklusõnnetusel Inglismaal. Bradfordis elunenud 64-aastane Joonas Kelk, 65-aastane Endel Kalju ja 69-aastane Harald Talu olid autoga teel Nottinghami kalale, kui auto juht sai südamerabanduse. Sõiduk põrkas vastu sillamüüri ja süttis põlema. Nende taga sõitnud veoauto juht kustutas tule, kuid sõitjaid ei saanud enam päästa.

Kolm õnnetuse ohvrit olid üksikud ja elasid Bradfordis kaasmaalase Arnold Koka majas.

Kõik protesteerivad Eestis loodusrüvetuse vastu

STOCKHOLM — Protestid fosforiidi kaevandamise vastu Eestis laienevad järjest. Uute avaldatud protestide hulgas on näiteks resolutsioonid Eesti Teaduste Akadeemiast, Eesti Advokaatide Kolleegiumist ja Eesti Õpetajate kongressilt.

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

Prantsusmaa ja Iraan diplomaatilises tülis

Prantsusmaa ja Iraan sattusid tõsisesse tülli ja Prantsusmaa katkestas diplomaatilise vahekorra Iraaniga. Mõlemad maad süüdistavad vastastikku teise maa diplomaatilise esinduse liikmeid kas salakuulamises või terroristlikust aktist osavõtus, ja nõuavad vähemalt ühe diplomaatilise esindaja väljaandmist. Pariisis on Iraani saatkonna liikmed interneeritud saatkonna ruumidesse ja Teheranis on Prantsuse saatkond interneeritud ja sõjaväelise valve all.

Kogu tüli algas Pariisis ühe sealse Iraani saatkonna liikme ülekuulamiseks väljanõudmisega, kuna teda kahtlustatakse osavõtus terroristlikust pommitusest möödunud aasta septembris, kus 13 inimest sai surma ja hulk inimesi vigastada. Iraan omalt poolt süüdistab Prantsuse konsulit Iraanis salakuulamises ja nõuab selle Iraani islamliku kohtu alla andmist. Tekkinud diplomaatilise ummiku lahendamiseks käisid nädala algul läbirääkimised Pakistani vahendusel.

Leedulaste esindus Euroopa parlamendi juures

PARIIS (ME) — Ameerika Ühendriikides asuv Leedu Vabastamise Peakomitee (VILKAS) avas 3. juulil Gries'is, Strasburgi lähedal, nende Euroopa esinduse. Dr. Kazys Bobelis Washingtonist, kes on ühtlasi praegune Baltlaste Ülemaailmse Nõukogu juhataja, pani pidulikult ametisse leedulaste kohaliku esindaja Algis Klimaitise.

Valik esinduse paigutamiseks Strasburgi tuli mitmel põhjusel, kuigi alul mõeldi Kopenhaagenile ja Viinile:

Esiteks asub Strasburg geograafiliselt vaba Euroopa keskel ja teiseks saavad siin, Euroopa parlamendis kokku „21" ja „12" Euroopa riigi mitmesugused institutsioonid. Kolmandaks võttis Euroopa Kesknõukogu möödunud jaanuarikuus vastu ühe resolutsiooni milles muuseas nõuti kolmele balti rahvusele, kes juba enne viimast sõda kuulusid Rahvaste Liitu, enesemääramisõigust.

Leedulaste esinduse loomisest andis aru ka kohalik ajakirjandus.

Vaatamata uutmisele

Ärahüppamised Eestist jätkuvad

Stockholmis on rootsi ametivõimudelt taotlenud poliitilist asüüli 25-aastane Veiko Kiiver, kelle ärahüppamisest teatasime eelmises lehes.

Ta tuli Rootsi Tallinnast esinema Kammerkoori liikmena, milline kahe nädala eest esines Skinnskattebergis ja hiljem Stockholmis Berwaldhallenis. Ta oli üks koori tenoreid.

Rootsi ajakirjanduse järgi venitas ta pärast ärahüpet politseisse minekuga nii kaua kuni koor Eestisse tagasi pöördus. Kuuldavasti on ta korduvalt varem taotlenud legaalset välismaale pääsu, kuid alati negatiivsete tulemustega. Tulles koori koosseisus Rootsi, nägi ta võimalust, mida ta ka kasutas.

ÄRAHÜPPAMISED JÄTKUVAD

Kiiveri juhtum näitab ilmekalt, et ärahüppamised Eestist jätkuvad „glasnosti" ja „perestroika" poliitikast hoolimata. Kevadel on vähemalt kolm isikut ära hüpanud eri maid külastades.

Kõige tähelepanuväärsem on kindlasti klaverikunstniku Rein Rannapi ärahüppamine Itaalias maikuus. Rannap mängis nii klassikalist muusikat kui ka ülimoodsat muusikat. Ta on korduvalt esinenud ka rahvusvahelisel areenil. Praegu viibib ta põgenikelaagris ühes Rooma eeslinnas.

Soomes hüppas juunikuu alguses ära 19-aastane meremees Raimo Arnold Poppel kaubalaevalt „Arkangelak" Pori linnas. Nõukogude konsul teatas sellest kiiresti Soome võimudele. Hiljem selgus, et ta viibis politsei juures, ja et ta koguni oli saanud ajutise peatusloa Soomes. Arvatakse, et ta hiljem sõidab edasi Rootsi.

Samaaegselt eestlasele asüüli andmisega saatis Soome teise põgeniku, kes oli üle piiri tulnud, N. Liitu tagasi. Tõenäoliselt oli teine põgenik venelane. Soomes on avalikuks „saladuseks", et enam-vähem kõik venelased, keda piiri peal avastatakse, ka kohe tagasi saadetakse. Üks põhjusi selleks olevat, et kardetakse provokatsioone, mis hiljem võivad vahekorda N. Liiduga halvendada. Seevastu esineb vahetevahel juhtumeid, kui teistest rahvustest põgenikud saavad soome piirivalvest kergemini mööda.

Poolas avati uus massihaud ja vanad haavad

Poola metsaametnikud avastasid äsja tihedal metsaalal Giby küla lähedal vastu N. Liidu piiri uue massimõrva ohvrite haua. Kohalikud elanikud kinnitavad, et väljakaevatud sajad ohvrid kuuluvad nende omaksete hulka, keda külast punaarmeelt vangistatud ja küünidesse suletuna veeti järgnevalt veoautodel sealt ära II maailmasõja lõpul ning jäid jäletult kadunuks.

Poola punased ametivõimud on kinnitanud massimõrva haua avastamist, ent püüavad seltada, et tegemist võivat olla natside poolt mõrvatud vene sõjavangidega või mitmesse liiki sõja ajal kuulunud sissisalkadega — kes olla omavahel olnud ka lahinguis. Kohalikud külaelanikud eitavad aga kindlalt neid võimalusi, seletades, et väljakaevatud ohvrite hulgas on ka naisi ja lapsi punaväelt küüditatud peredes.

Poola valitsusvõimud koos Nõukogude juurdlejatega seisavad äsjase massimõrva leiu puhul vastakuti uueks väljakutseks — kui hästi on võimalik siluda kahe maa vahel oleva vaenulise ajaloo „valgeid ehk lõpetamatult seletatud lehekülgi", nagu märgivad mõned sealsed läänemaailma pressiesindajad. Lisatakse, et selle all tuleb taas esile 1939.a. Katõni massimõrv, kus Stalini käsul hukati pea kogu idaosas nende kätte jäänud Poola ohvitserkond, üle 14-tuhande eliitpoolaka. Edasi see, et Poolale tungiti kallale eelmängus olnud Saksa ja N. Liidu ühiskokkuleppe alusel, mis sillutas tee ja kus N. Liit ründas Poolat seljatagant ning Stalin laskis hukata ning deporteeris Poolast mitte üksnes tavalisi tsiviilisikuid vaid ka tuhandeid poola kommuniste. Katõni massimõrva venelased püüdsid ajada sakslaste süüks, mis aga läänemaailmas ja poola rahva hulgas ei ole leidnud uskumist ja mis on jäänud märgitud „valgete ajalooplekkide" üheks poolakaid ärritavamaks osaks. Kui Gorbatshov külastas k.a. aprillis Poolat, siis püüdis ta mõjutada sealseid juhtivaid kommuniste, et kahe maa vahel vaenulisust tekitavad ajaloo osad tuleks siluda „objektiivse selge sõnastusega", teiste sõnadega anda propagandaliselt noile ebameeldivaile ajaloosündmustele, kus punavõim süüdlae poolel, seda süüd eitav käsitlus. Kuna Poola võimud on teatanud, et nüüd avastatud massimõrva lahendus võib võtta kuusid, nende vastav sõjakuritööde komisjon koos Nõukogude võimudega on asunud tööle, siis näibki tõenäone, et kohapealsete külaelanike faktilised andmed surutakse maha ning juhtumile antakse Gorbatshovi ja Poola kommunistliku juhi W. Jaruzelski vahel aprillis sõlmitud kokkuleppe kohane „episoodi objektiivne ja selge interpretatsioon", kardetakse Poola eksiilringkonnist.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS

KIVIOJA
VAIMULIK TELKLAAGER

Laupäev, 1. augustist kuni esmaspäev, 3. augustini.

Kõnelejad: dr. H. SÜLD Floridast
pastor L. HEINMETS New Yorgist
misjonär V. KIMBERG Lõuna-Aafrikast

KÕIK ON KUTSUTUD!

MASARYKTOWN, 450 Scarborough Golf Club Road

HARJUMAALASTE – TALLINNLASTE
SUVEPÄEV

Laupäeval, 8. augustil

Esinevad: ANDRES RAUDSEPP, KAADI ALTOSAAR ja KUNGLA Rahvatantsijad.

Sissepääs koos toiduga $12.00. Pilotite tellimine tel. 751-1036 ja 239-6375

TERE TULEMAST!

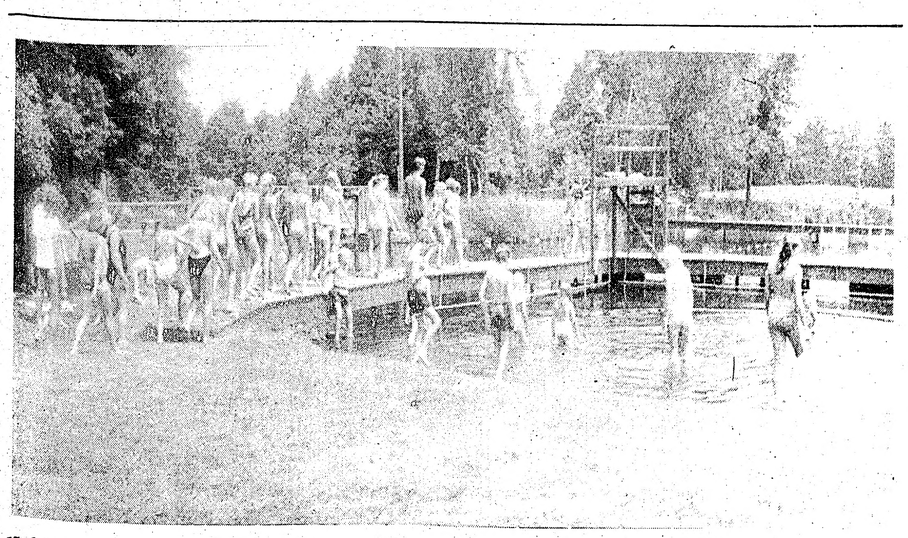

Jõekääru laste suvekodu kasvandikud saavad karastust oma „supelrannas". (Lähemalt suvekodust lk. 4).

Foto — O. Haamer

„MEIE ELU" – „OUR LIFE" – Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6. Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J. USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada. — Tel. 466-0951.

„MEIE ELU" kontor avatud kuulutuste ja tellimiste vastuvõtmiseks: Esmasp., kolmap. ja reedel kl. 9 hm. – 5 p.l., teisip. ja neljap. kl. 9 hm. – 8 õhtul. juunis, juulis ja augustis laupäeviti suletud.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $43.00, 6 k. $24.00, 3 k. $15.00. ◍ USA-sse 1 a. $47.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. ◍ Ülemeremaadesse 1 a. $52.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00. ◍ Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $39.00, 6 k. $19.50, 3 k. $9.75. USA-sse 1 a. $48.00, 6 k. $24.00, 3 k. $12.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $93.00, 6 k. $46.50, 3 k. $23.25.

ÜKSIKNUMBER — 75¢

KUULUTUSHINNAD: 1 toll ühel veerul — esiküljel $6.50, tekstis $5.50.

Kõrgemat palka tööoskuseta

Nimetame neid tööturu suvilisteks. Neid tööturu noori, kes tulnud koolist või ülikoolist ja igal kevadel poisutavad töötute masse, raiskavad riiklikke toetusi ja kujundavad pildi, et Kanadas on nii ja nii palju töötuid. Samal ajal tööstused ja ettevõtted otsivad endile töölisi ja ei suuda neid leida ja seega ka rakendada. Ütleme otsekohe, et töökohti on rohkem kui töövõtjaid ja majandus kannatab mõlemast otsast: 1) ei ole tahtelisi töötajaid ja 2) toodangulised tõusud jäävad teostamata.

Midagi on muutunud mentaliteedis. Veel kakskümmend aastat tagasi kui ostsid bensiini, nimetas pumbamees sind „sir'iks". Nüüd tahab pumbamees, tavaliselt mingi koolinoor, olla ise „sir". Kuid „sir" unustab sulle bensiinitangi sulgemata ja bensiin voolab maanteele maha. See ei ole juhus, vaid sagedane nähe. Oled näiteks Banfis ja sööd õhtut esinduslikus restoranis, ja kuuled kui punases ooberivormis tundengit kutsutakse „söriks". Siis märkad, et „sör" unustab toomata su salati või kastekannu ja pead selle järgi ootama kuni muu toit on külm ja maitsetu.

Oleme ise üle pakkunud oma noorte hariduses, tituleerime neid sörideks ja kannatame ise, kes meie oleme need õiged sörid. Selles peitubki meie ühiskondlik demokraatia viga, et hindame üle arvatavaid diplome ilma teenistusliku oskuseta ja alahindame end kui ostjat ja tööandjat kes on tegelikult palgamaksja. Tulemuseks on, et suvilised-töötsijad longivad ringi tööta ja töökohad ootavad tegijaid.

Miks kõnnivad noored ühe ukse tagant teise taha? Põhjusi on palju. Palk ei ole diplomile vastav. Töökoht asub sobimatus kauguses. Tööpakkuja nägu ei meeldi. Personali hulgas puuduvad naistele näiteks abielluealised mehed. Puudub õhujahutus või on see liiga tugev. Või ei meeldi intervjueerija küsimused. Või puudub lihtsalt töökoha vastuvõtmiseks julgus.

Konkreetsed näited on olemas, et töövõtja noor keerab selja ja läheb otsima kõrgemat palka ja vahepeal istub restoranis, kus ta tasub arve oma krediitkaardiga, mis on nii esinduslik ja kerge. Kuid võlaarve üha kasvab ja töökoht on saamata. Oleme teinud oma noortest sörid ja iseendast popsid, kes kerjame noortelt tööd, et neile palka maksta. See maksab riigile ja ühiskonnale sadu miljoneid dollareid, pidurdab meie toodangut ja kärbib meie majanduslikku võimet rahvusvahelisel turul.

Kuid tänapäeva noored tohiksid kasvada tuleviku majanduslikeks juhtideks, kui neile seda ainult koolis õpetataks. Autor räägib nüüd iseendast. Aasta 1950. Töökoht 35 dollarit nädalas. Kuus kuud hiljem palk 70 dollarit nädalas. Järgmine firma tuli ise ja pakkus kontorijuhataja ja pearaamatupidaja koha. Peagi ülendati „treasurer'iks – finantsala juhatajaks. Palk kerkis vastavalt. Järgmine firma kutsus abipresidendiks. Järjekorras oli presidendikoht, mis ka saabus. Oli aeg täis, läksid presidendi aktsiad müügile ja majanduslik heaolu oli saavutatud.

See algas 35-dollarilise nädalapalgaga, mis oli väga madal. Kuid see andis tulemusena majanduslikku aluse, millega saavutati välisreisid, tasuti majad ja suvilad. See ei ole miljonäri karjäär, kuid täiesti rahuldav pretensioonideta inimesele. See näide on tänapäeva diplomeeritud noortele, kes asjatult kulutavad tööandja uksi ja täidavad oma võlakaarti.

Kuid töökohad ootavad üle Ameerika mandri. „Disnilandis" on suveks tarvis 2000 töötajat huvitavate turistide teenimiseks, omaette huvitav maailm, kõik lõbustused ja ilu. Kuid 200 kohta on ikka täitmata . . . Miks?

Hyannispordis, USA-s, olen külastanud aastaid tagasi hiigelrestorani, kus teenisid konservatooriumide õpilased. Nad laulsid ooperitest, mängisid kalverit, kandsid ette toitu muusika saatel ja moodustasid meeldiva õhtu turistidele. Sel suvel restoran vajas 70 teenistujat ja suutis saada ainult 13. Ta sulges uksed teenijate puudusel. Toitainete suuräri samas piirkonnas leidis endale ainult 6 kassapidajat 40 miili kauguselt, kellele anti tasutud ajaga bussisõit 40 miili kauguselt. Meie Toronto supermarketid pakuvad suvikuudel alastandardiga kassapidajaid, kes ei tunne oma tööd ja lasevad ostjaid oodata ülemääraselt. Sarnased teenistujad on ostjatele nuhtluseks ja neid tuleb kas õpetada või vallandada.

Soovituseks noortele peab paratamatult jääma: Ärge otsige kõrgeimapalgalist töökohta. Teile seda tavaliselt ei anta. Kui teie selle siiski saate, siis on tõenäolik, et teie ei suuda ootusi täita ja oskamatuse pärast tuleb teid vallandada.

V.

Advokaat Ramsey Clark:

Linnase üleviimine Leningradi on mõistatus

NEW YORK (ME) — Kui ääsja Long Islandil korraldati K. Linnase mälestamiseks vaimulik teenistus koos sellele järgnenud aktusliku koosviibimisega, muutus viimane oma külmlaua ja kohviga nagu kombekohaseks peieteks kadunu mälestamisel. Seal üteldi siis ka organisatsioonide esindajailt ja sõpradelt järelhüüdeid.

Erilise huviga ümbritseti K. Linnase kaitseadvokaati R. Clarki, kellele esitati ühenduses K. Linnasega küsimusi. Muuhulgas ütles siis adv. Clark — kes on lähemalt tutvunenud ka K. Linnase tervislike probleemidega, samuti arstlike olude ja tasemega Tallinnas jne, et „minule on jäänud Karl Linnase üleviimine 22. juunil Tallinnast Leningradi siiski mõistatuseks . . ."

Keegi esitas Clarkile ka küsimuse, et kas Nõukogude olukorrd tundes on näiteks võimalik, et Linnase surm Leningradi vanglahaiglas võiks olla mingi pettemäng, ta ehk hoopis elab ja kannatab isoleerituna kusagile mujale viiduna? R. Clark näis selles kahtlevat. Ta seletas, et Linnas on olnud läbielamuste tõttu haige mees, kelle tervis Tallinna saabumise järele halvenes. Arstide seletusel Leningradis olla temal esimese operatsiooniga lõigatud umbes kaks kolmandikku maost välja, samuti midagi muud. Siis on tal ka kopsutippude juures (teisel operatsioonil?) olnud korrigeerimisi ja samuti muud. Et nädala jooksul oli toimunud kaks operatsiooni ja Linnas oli näinud temale ja ta tütrele nende külastamisel väga nõrgana, siis küsinud adv. Clark jutlemisel vene arstidega, et kuidas Linnas suudab kõigele sellele vastu panna? Sellele on vene arst ütelnud, et Linnasel on tugev elutahe ja ta usub, et Linnas elab selle (nõrkuse) üle, — lisades aga siis, et kunagi siiski ei tea millise pöörde võib olukord võtta.

R. Clarkile esitati veel üht-teist pärimist ta reisiga läinud kuuvahetusel Eestisse ja Leningradi ning kooselijad aplodeerisid talle pikalt ja tugevalt. Sellest võis lugeda ka nagu nende tänutunde avaldust, et nii prominentne ameeriklane, pealegi USA valitsuse endine liige kohtuministrina (1967-69), nõustus enda peale võtma „sõjakurjategijana" rünnatud eestlase juriidilise kaitsmise, tehes seda ilmselt südameasjaks. Kahjuks jäi küll see ajaliselt hiljaks ja kurdeti, et Clarki sekkumisel juba protsesside kõige varemas järgus võinuks ehk midagi pöördelisemalt teisemaks kujuneda kui see mis traagilise lõpu tõi.

„KARL ON LINNAS"

K. Linnase vastu esitatud süüdistused ja ta saabumine Tallinna said Nõukogude pressi kaudu teada laiematele hulkadele. Eestis, eriti rahvusliku hoiakuga noorte hulgas võttis ta isik populaarse ja märtri jume. Sellega seoses on juba mõnda aega rahva reas liikvel olnud tabav humoristliku varjundiga jutt. Nimelt on nähtud okup. Eestis noori nn T-särgiga, mille rinnale trükitud või maalitud suurelt: KARL LINNAS. Tallinnas on miilits ehk korrapolitseinik astunud sarnasele noortegrupile vastu, peatanud selle ja küsinud näpuga Linnase nimele vihjates karmis toonis, et mida see teil tähendab? Noored ei olnud suu peale kukkunud vaid seletanud süütu ja naljase näoga, et — seltsimees miilits, me oleme kuulnud, et meie vana sõber Karla Pärnust olevat siia linna jõudnud. Meie tahame teda näha, aga keegi ei tea kus ta on. Särgil on ainult seletav-otsiv ütlemine, et Karl (on) linnas . . . Ehk mõni siin linnas vastutuleja ometi teab meile juhatada kus ta siis on? Selle osava vastuse peale on miilits naerumuige teinud ja kõndinud noorte juurest ära.

Ühe teise kodumaalt jutu järgi silt noorte rinnas oli olnud „KARL ON LINNAS" ja ametivõimudele seletati, et nad märgivad parteibossi Karl Vaino kohalolekut.

Karl Vaino:

„Ameerika tv-saated ei lähe kokku meie ideoloogiaga . . ."

Soome jätkab siiski programmide saatmist

STOCKHOLM (EPL) — Soome kommunistliku partei kongressi Helsingis külastas ka Eesti kompartei liider Karl Vaino, kes esines kõnega, milles ta taunis soome televisioonisaateid.

Vaino ütles, et eestlasi segavat USA-sarjad nagu „Dallas" ja teised, milliseid edastavad soome televisioonikanalid. Ta toonitas, et ameerika programmides esinevad vägivallastseenid ja ameerika elustiili ülistamine mõjuvat eestlastele negatiivselt.

— Ma ütlen otseselt, et need ei lähe kokku meie ideoloogiaga ja et need segavad meid, ütles Vaino.

Okup. Eesti parteijuht tunnistas, et ta nägi ise üht „Dallase" lõiku, millest talle aga olevat igavesti jätkunud. Ta nentis siiski, et ametivõimud lõuna pool Soome lahte ei kavatse piirata eestlaste võimalusi jälgida soome televisioonisaateid. Kord liikusid Eestis isegi kuuldused, et saateid tahetakse kuidagi segada, kuid seniajani pole seda tehtud. Segamisjaam segaks nimelt ka saateid soomlastele. Teine võimalus on muidugi üldine vaatamiskeeld koos juurdekuuluva kontrolliga (näit. antennid), kuid ka seda peetakse raskesti läbiviidavaks.

Helsingi lehed nendivad Vaino kõne puhul, et soome turistidel on eestlaste soome-saadete jälgimine ammu teada. Varem nimelt võis turist Tallinna mustal turul teha head äri näiteks odava teksaspüksте paariga, saades selle eest terve hunniku rublasid. Kuid nüüd on rämpsu müümine täiesti võimatu, sest eestlased (vähemalt Eesti põhjaosas) on vaadanud soome reklaamisaateid ja on äärmiselt teadlikud nii kvaliteedist kui ka lääne moevooludest.

KA VENELASED VAATAVAD

Muuseas on Eestis hästi nähtavatest soome televisioonisaadetest teadlikud ka kaugetes N. Liidu osades elavad venelased. Kui näiteks N. Liit boikoteeris viimast suveolümpiaadi Los Angeleses ega saatnud olümpiasporti ka oma kesktelevisioonis, kubises Tallinn vene spordihuvilistest. Kõik tahtsid ükskõik mis hinna eest jälgida sporti soome televisiooni kaudu. Ja olümpiamängude ajal polnud Tallinnas ühtki vaba hotellituba, ärimeelsed tallinlased tegid veel head raha tubade väljaüürimisega spordifanaatikutele.

Tõenäoliselt tekitavad N.Liidu ametivõimudele muret ka satelliitsaated, tüübist Sky-Channel jt. Paljusid neist saab jälgida ilma „dekooderita", eelduseks on vaid paraboolantenn ja muidugi tehniline oskus sellist ehitada. Kuid lääne orbitaalsaadete sulgemine on kergem, sest paraboolantenne võidakse kergemini keelustada — ja avastada.

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

Nõukogude prokurör:

Karl Linnas ei häbenenud oma minevikku

STOCKHOLM (EPL) — Leningradi vangla haiglas surnud Karl Linnase kättesaamine maapaost Ühendriikidest tõi okupeeritud Eesti massiteabevahendeis ühelt poolt kaasa võiduröömu, teiselt poolt aga püüti teeselda „õiguslikkust", et jätta välismaailmale paremat muljet Nõukogude kohtutest, millistel on raske lahti saada arvukate lavastusprotsesside halvast mainest.

Kampaania raames lasti tal kirjutada armuandmispalve, kuid samas süüdistati teda, et ta süüd ei võta omaks ja nõuab asja uut arutamist. Prokurör ja justiitsminister külastasid teda ja seletasid okupatsooniajalehtedes, et ta olevat nende vastu esinenud „kõrgilt ja kahetsemata talle omistatud süüd".

Üldse jäeti mulje, et vang Tallinna keskaegses Patarei vanglas on kõrk ja isemeelne, isegi siis, kui teda „austavad" võimukandjad isiklike külastustega, nagu siseminister Marko Tibar seda tegi.

„Noorte Hääl" avaldas läbi kahe numbri Linnasele pühendatud kirjutise „Timukas", ilmselt et ette valmistada „nõukogude õiglast karistust" — USA poolt välja antud vangi hukkamist 1962. aasta surmaotsuse kohaselt, mil nõukogude kohtud, nagu nüüd glasnosti ajal seletatakse, kaugeltki veel ei teostanud õigust, vaid rohkem partei poliitikat.

Artiklis rõhutatati, et uus kohtupidamine ainult siis võib tulla, kui ilmneb „uusi kaaluvaid asjaolusid". Neid aga senini polevat leitud. Ja prokurör Kimmelile, kes koos siseministri Tibariga Linnast vanglas üle vaatamas käisid, ei olevat vang näidanud mingit kahetsust.

Artikli järgi on prokurör konstateerinud, et „ta näeb hea välja ning on terve, on klammerdunud elu külge ja käitub küllaltki kõrgilt".

Ta olevat kõrgetele külalistele keeldunud vastamast küsimusele, kas ta nüüd tagant järele oma tegusid kahetseb ja selle asemel ütelnud: „Vabas maailmas suhtutakse inimestesse teisiti, neile on kindlustatud juriidiline kaitse."

Okupatsiooni esindajad olevat ajalehe järgi replikeerinud: „Aga millega siis seletada fakti, et vabas maailmas ei leidunud paika teie jaoks?"

Linnas keeldunud küsimustele vastamast ja prokurör nendib kurjaennustavalt: „Vestlus Linnasega veenis mind, et nagu ta oli, on ta ka jäänud inimeseks, kes ei ole oma kuritegusid kahetsenud ega häbene oma minevikku."

New Arrivals!
AUGUST FUR SALE
The newest styles are in!
Our entire inventory is greatly reduced for our **Annual August Fur Sale.** You can **save hundreds of dollars** if you shop now.
Don't delay – now is the best time to buy!
Mon - Thurs. 9:30a.m. - 6:00p.m.
Thursday 9:30a.m. - 7:00p.m.
Saturday 9:30a.m. - 5:00p.m.

FURS by FINN
If you don't know furs know your furrier
191 Eglinton Avenue, East. 488-1701

TORONTO EESTI ÜHISPANK
958 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4K 2R6
Ühenduses on jõud
KINKIGE LASTELE PANGAARVED!
ESIMENE $20.00 ARVEL ON MEIE-POOLNE KINK
Informatsiooniks helistage 465-4659
Pank avatud esmasp.–reedel 10:00–3:00
Teisip. ja neljap. õhtuti 5:30–8:00

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

DARRELL KENT
REAL ESTATE LTD. REALTOR
268 Jane Street, Toronto, Ont. M6S 3Z2
Olen teie teenistuses kinnisvarade ostu või müügi puhul Metro Toronto ja Ontario ulatuses.
◍ Tasuta hindamine
◍ Hüpoteeklaenude korraldamine

Esindaja
LIVIA HOLMBERG
kodus 233-6482
kontoris 766-4088

KÜTTED ja TORUTÖÖD
ROLAND KULLIK
275-1280

OVER 50 YEARS OF GM SALES AND SERVICE
HOGAN GM
Chev Olds Limited
5000 Sheppard Ave. E. Scarborough, Ont. M1S 4L9
PAUL JUTTUS
Müük ja rentimine
Äris 291-5054
Kodus 423-5716

ROYAL LEPAGE
Royal LePage Real Estate Services Ltd. Realtor
Müüa CONDOMINIUM-KORTER eestlastele eelistatud korterimajas Sunrise Avenue'l. 3 magamistuba. **Haruldaselt hea korras.**
◍
Müüa Etobicoke – Põhja Edenbridge rajoonis ÜHEKORDNE MAJA. 3 magamistuba ja väljaehitatud kelder kaminaga. 2-auto garaaž. Park ja allmaaraudtee buss lähedal.
Helistada ANNE LEIUS ◍ Kontorio 961-4444, kodus 921-3245

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
5165 Yonge St.
Willowdale,
Ont. M2N 5P5
Tel. (416) 733-4515
733-4516
LILLEDE SAATMINE ÜLEMAAILMSES ULATUSES.
Eriti pulmadeks — värsked ja kunstlilled.
Matuseks — pärjad ja lillekorvid.
Puuviljakorvid.
Kinkeesemed — keraamika, puunikerdused, nahatööd, kuld- ja suures valikus merevaigust ehted.
Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.
Avatud: äripäevadel 9.00-6.00 p.l., laupäeval 9.00-5.00 p.l.

Mida teavad „Pravda" lugejad Ameerikast?

USA ajakiri „Public Opinion" (märts/apr. 1987) on teinud uurimuse ajalehe „Pravda" põhjal ja leiab, et Gorbatshovi „vabameelsus" ei kehti N. Liidu välispoliitikas.

„Pravda" on tähtsaim N. Liidu ajaleht ja partei häälekandja. („Pravda" tähendab „tõde" — „truth".)

Ajakiri tegi ülevaate „Pravdast" 7-dast nov. kuni dets. 6-ni, 1986, ja avastas et igas numbris oli 5 või 6 artiklit, mis kirjeldasid USA-d, aga selle aja vältel oli ainult 10 juttu USA kohta, mis olid „Pravda" esimesel leheküljel. Kogu „Pravda" sisust käsitles 7% USA-d.

„Pravda" lugeja ei saa ülevaadet keskmise ameeriklase elust. Vähem kui üks artikkel päevas käsitles USA kodumaiseid uudiseid. Kongressi valimisi mainiti kaks korda, üteldes et sellega kaasnev „mudapildumine ja negatiivsed kuulutused paljastavad jälle Ameerika demokraatia inetut külge". Rida artikleid esitas USA sotsiaalseid probleeme ja kuritegevust ja mõned artiklid tundusid olevat võetud kõmulehest „National Enquirer". Üks neist rääkis Texase-suurusest prussakast Dallases ja üks teine jutt kirjeldas „vabadusvõitlejaid", kes vabastasid ühe kanakasvanduse elanikke.

„Pravda" peamine huvi on aga USA käitumine rahvusvahelisel pinnal. 44% USA juttudest kasitlesid relvastuse reguleerimist ja kontrolli. Reykjaviki konverentsist räägiti veel palju hiljem, siis kui see USA ajakirjanduses ei olnud enam ajakohane. USA strateegilisi relvi materdati 24-s jutus. Heidetakse ette, et „relvastuse kontrolli lootused on tambitud Pentagoni militaristliku ahnuse saabaste alla". Washingtoni relvastuse kontrolli ettepanekud on kas „kodanlik propaganda" või „hullumeelne ebaloogika".

Huvitaval kombel ei käsitle „Pravda" Iraani-USA relvatehingut ja Nicaragua „contrasid" mitte niipalju kui võiks arvata (vähem kui USA ajakirjandus), ainult 19% USA-ainelistest juttudest „Pravdas". Vihjatakse aga sellega ühenduses USA poliitikute „moraalsele allakäigule" ja „uus-globalismi kauboidele Valge Maja keldris".

IMPERIALISTLIK USA

Pravda iseloomustav joon on ennast õigustav teiste mahategemine. Hoiatatakse rahuarmastavat sovjeti rahvast „kahekeelsete kurjade kapitalistide" ja nende sõjatööstuse eest. Ameerika on „sõjaõhutaja, taotledes sõjalist ülemvõimu ja maailma valitsemist". See teade esineb ühes kolmandikus USA-juttudes ehk kaks korda päevas. Järjest mainitakse, et „imperialsitlik USA ei hooli rahvusvahelisest seadusest ega rahvaste enesemääramisõigusest". Ja „Pravda" järgi on selge, et USA-Iraani relvaskandaal oli põhjustatud ahnusest Iraani õli järele. USA tahtvat teha Iraani oma „nukuks", kelle kaudu abistada „Dushmani bandiite" (vabadusvõitlejaid) Afganistanis.

See vaatevinkel, mis sai alguse Lenini traktaadist „Imperialism", aastal 1917, põhjustas isegi „Pravda" teate (13. nov. 1986), et Mikroneesia saared Vaikses ookeanis, mis kuuluvad Liitunud Rahvaste halduse alla, on nüüd langenud USA türannia alla.

Sovjetimaa seevastu on muidugi maailma viimane rahulootus. Et sovjetid on rahuinglid, on „Pravda" igapäevane sööt. Muidugi, USA esitab ennast ka rahuarmastajana, kuid „pettus on kodanliku diplomaatia tundemärk" ja „USA juhtkonna moraalne laostus on üks uus inetu sümbol ajaloos". Ja selle „ebamoraalsuse taga on USA kapitalistlik sõjatööstus, mis õhutab ja ahnitseb".

EI SAA USALDADA

Hoolimata „ajudepesemisest" olevat aga tavalised ameeriklased siiski suurelt osalt rahu poolt, mida tõestavad rahudemonstratsioonid USA-s.

„Pravda" peamine sõnum on, et USA-d ei või usaldada hoolimatu ja ründava välispoliitika tõttu. „Pravda" on aga alati õiglaselt valvel USA valede ümberlükkamiseks ja „tõe" esitamiseks.

See tõestab ka, et Sovjetimaa vabamad tuuled on lubatud ainult sisepoliitikas ja mitte välispoliitikas.

Kuna „Pravda" on alustanud nüüd ka ingliskeelse väljaandega, on Sovjetimaa kommunistliku partei „tõerünnak" viidud veel laiemale pinnale.

Ü.S.

Küüditamisepäeva mälestusaktusel esinenud kõneleja, kongressiliige William S. Broomfield vestlemas dr. Heino Ainso ja R. Tralla'ga. Foto — Harry Ludins

Isamaalikke ja seltskondlikke sündmusi Detroidis

Dipl. helikunstnik Emilie Kalkun'i austamine

DETROIT, M.E. — Pärast maikuul toimunud jumalateenistuse lõppu oli koguduse erakordseks sündmuseks organist Emilie Kalkun'i austamine kohvilauas tema hiljutise auväärse 80.a. sünnipäeva puhul. Nõukogu esimees Arvo Lööke omas sõnavõtus kirjeldas juubilari elulisi „kõrgpunkte", mida oli kaunis palju! Lauldi ühiselt „Ta elagu" ja koguduse poolt anu üle kinnine ümbrik, ning ka Mall Kionka oli siinse eestlaskonna poolt kogunud ühiskingi, mis samuti juubilarile suurte kiiduavaldustega üle anti.

Virgad daamid olid küpsetanud suure kringli, mis juubilari lauda toodi. Et kohal olid ka tema kaks endist õpilast, Reet Maripuu ja Malle Valden, siis ütlesid nemadki oma endisele õpetajale humoorikalt õnnitlusi, mainides mõnda iseloomustavat momenti sellest nooruses toimunud õppeajast. Oli veel mitmeidki isiklikke sõnavõtte ja „kollegiaalseid tervitusi" ütles Raimond Tralla kõikide nende nimel, kes on esinenud tema saatel siinsete pagulasaastate jooksul. Eriti mainis tema just enamuses Helmi Betlem'a laulustuudio peret, kelledest viimase kümne aasta vältel on mitmed tohtinud juubilariga koos musitseerida isamaalike j t. sündmuste tähistamisel. R.T. tõi ka tervitusi ja õnnitlusi ERKÜ ja EHK nimel, kellede liikmeskonda tema kuulub. Lõpuks mainis, et nooruslikkuse saladuseks on tema pidev tegevus muusikuna.

Lõpuks tänas rõõmsas ja noorusliku tunnetega põimitud sõnavõtus juubilar ise, ja kõigile jäi mulje, et eluvärskuse saladus ongi selles, kui ollakse pidevalt andunud meie rahvuskultuuri viljelemisele ja seda ka oma õpilaskonnale edasiandmisele siinse klaveristuudio kaudu. Selle töö vilja demonstreerivad tema õpilased eelneval „Õpilasõhtul" ja kavas on loota ka eesti heliloomingut!

46-a. KÜÜDITAMISPÄEVA MÄLESTUSAKTUS JA BALTI KOMITEE 30. AASTAPÄEV

Pühapäeval, 14. juunil toimus siinse Balti Rahvuste Komitee Michigani ühiskorraldusel Southfieldis Leedu kiriku maja saalis kontsertaktus, kus esinesid kaks kõnelejat ja muusikalises osas eesti helikunstnikud. Aktus algas keskpäeval pärast leedulaste jumalateenistust eestlaste presideerimisel uue noore esimehe Peeter Mühlberg'i juhtimisel.

Pühalik toiming algas lippude defileega, mida juhtis EVÜ esimees Viktor Raag ja vaimuliku kõne ja palvuse pidas koguduse õp. dr. Mihkel Soovik. USA hümni laulis bass-bariton Raimond Tralla Emilie Kalkun'i klaverisaatel, millele järgnes komitee esimehe Peeter Mühlberg'i avasõna koos aukülaliste tutvustamisega, keda oli sellel aastal rõõmustavalt rohkel arvul kohale tulnud. Peakõnelejaks oli juba varem lubaduse andnud siinse 18. piirkonna Kongressiliige William S. Broomfield, keda tutvustas end. esimees adv. Kestutis Miskinis. Kõneleja on omistanud suurt kiindumust Balti Rahvaste vabaduspüüdlusile ja samuti ka teiste „ikestatute" abistamisele. Tema kõne oli seetõttu tihedalt läbi põimitud meie Baltikumi küsimustega, millele lisandusid afgaanide ja teiste rasked võitlused oma vabaduse kaitseks, nagu seda ka Nicaragua partisanid suurte pingutustega püüavad läbi viia! Samuti puudutas kõneleja president Regan'i suuri püüdlusi oma programmide teostamisel ja lõpetas ettekande sooviga: „Meie igaühe kohuseks olgu, elades koos vabade ja demokraatlike rahvustega, hoida vabadusetuld Leedu, Läti ja Eesti rahvusile, kuni saabub päev, mil nemad jälle saavad vabaks!" Kõnet austati ja tänuks oli pikk kestev aplaus.

Kuna 3. mail möödus 30 a. Balti Rahvuste Komitee Detroidis asutamisest, siis esimees oma lühidas sõnavõtus tänas kõiki neid ja palus [illegible] kohalviibivaid asutajaliikmeid presideeriva laua ette, et neid dekoreerida valge nelgiõiega. Kahjuks on vahepeal mõlemad leedu asutajad ja üks läti esindaja surma läbi lahkunud, keda mälestas esimees P. Mühlberg. Meiepoolsed asutajaliikmed olid: Peeter Einpaul, Ilmar Heinaru, Jaan Ploompuu ja Raimond Suurna. Nendest olid kohal Peeter Einpaul ja Raimond Suurna, kelledele nelgiõie andsid rinda Rita Raag ja prl. Lizlovs. Samuti dekoreeriti aktuse kõnelejaid ja esinejaid.

Järgnes kontsertosa, kus prof. dr. Johannes Tall esitas tshellol J.S. Bach'i „Air" ja enda kompositsiooni „Adagio" Emilie Kalkun'i klaverisaatel. Mõlemad esinejad said sooja aplausi ja korraldajad võisid rahuldust tunda, et see osa kavast aitas päeva väärikust klassilises osas tõsta!

Teine kõneleja dr. ing. Heino Ainso, kui Batun'i esimees, oli ka oma ettekande koostanud peamiselt poliitilisele tegevusele sellest positsioonist vaadatuna. Teda tuvustas komitee esimees. Noor teadlane on suutnud oma isiklikku panust oskuslikult rakendada meie „Baltic Appeal to the United Nations" suunas. Ka tema oli keskendunud eelkõneleja lõpplausele: „ Lõpetades, mina sooviksin esitada Teile „alandliku" kohustusliku palve: Meie ei puhka enne, kui kõik meie Balti kaasvennad on vabad: meie ei puhka enne, kuni meie esivanemate maad on vabad!" Tänuväärse aplausiga lõppes esmakordselt siinsele publikule esinenud dr. H. Ainso kõne.

Noorte daamide poolt loeti ette kuberner James J. Blanchard'i, Detroidi linnapea Coleman A. Young'i ja Southfieldi linnapea Fracassi proklamatsioonid.

On olnud juba aastate jooksul poliitiliseks tavaks, et komitee koostab pooliitilise resolutsiooni, mille luges ette esimees P. Mühlberg ja see kinnitati üksmeelselt publiku poolt. Sellest resolutsioonist saadeti ärakirjad presidendile, senati presidendile, kongressi esimehele, kohtuministrile, välisministrile, osariigi kubernerile, kõigile 18-le kongressiliikmele Michiganist ja ajakirjandusele.

Lippude auvalve V. Raag'i juhtimisel asus kohale ja lauldi meie kolme rahvuse hümnid, mille järel lipud viidi „puhkusele". Lõppsõna ütles komitee esimees, jagades tänu kõigile tegelasile, esinejaile ja publikule, kes rohkel arvul olid tulnud kaasa elama sellele ajaloolisele sündmusele. Aukülaliste hulgas oli kohtunikke, vaimulikke, poliitikuid ja Ikestatud Rahvuste esindajaid, kes kõik osa võtsid järgnevast „kohvi, kookide" ja muust pakutavast kõrvalolevas kohvikus.

VÕIDÜPÜHA TÄHISTAMINE AMHERSTBURGIS

Seekordne Võidu- ja jaanituli sai juba teistkordselt süüdatud „üle jõe" Kanada poolel perekond Merimetsade koduaias. Külalised hakkasid juba õhtupoolikul kogunema ja nauditi traditsiooniliselt head sauna leili ja söödi ühislauas perenaiste poolt kaasatoodud kokakunsti saadusi. Tehnilistel põhjusil seekord see toimus nädal varemalt, et anda rahvale võimalust osa võtta „Seedrioru" Suviharjast.

Kui kellaosuti hakkas liginema üheksale, siis juhiti lokulöömisega rahva tähelepanu ametlikule algusele. Tava kohaselt on ametlik toiming olnud Haridusselts „Kodu" ja EVÜ poolt. Võidutule avas Raimond Tralla, kes eriti tõstis esile selle päeva sõjalist suursaavutust: Võnnu lahingu võitu, mis oli edaspidiseks sõjaliseks eeliseks terve Vabadussõja võitmisel. Võidutule kõne pidas EVÜ esimees Viktor Raag, kes esitas samuti ajaloolisi momente sellest pühast koos järgneva jaanipäevaga. Kõne lõpus süütas tema Võidutule, mis vabalt taeva poole tõusis. Lauldi ühislauluna kolmas salm „Eestimaa, su mehemeel . . ." ja koosviibimine jätkus seltskondlikus osas. Rõõmustavalt võidi näha rohkemal arvul noorte osavõttu sellest rahvuslikust õhtust tule ümber! Tänu pererahvale lahke vastuvõtu eest!

Paavsti õnnistus eestlastele

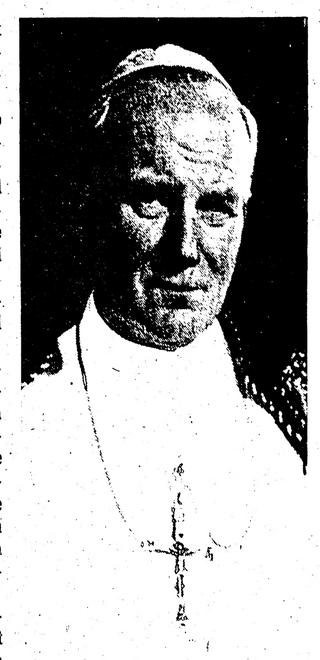

Neil päevil saabus Vatikanist paavsti sekretariaadilt kiri Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu Euroopa-Büroo juhatajale Viktor Lepikule, milles monsignore G.B. Re tänab paavstile saadetud kirja eest. Teatavasti tervitas paavst Ülestõusmispühade ajal paljusid maailma rahvaid nende emakeeles, mispuhul Euroopa-Büroo juhataja saatis paavstile tänu eestlaste tervitamise puhul eesti keeles.

Itaaliakeelses kirjas paavst Johannes-Paul II-le oli muuseas öeldud järgmist:

„Ülemaailmne Eesti Kesknõukogu, asukohaga New Yorgis, tegi mulle ülesandeks avaldada Teile, Püha Isa, meie südamlikku tänu eestikeelse Paasapüha tervituse eest, milline tõendas uuesti Teie Isalikku solidaarsust usklikega, kes elavad meie kodumaal, kannatades ateistliku suurvõimu survet; sama suurvõim on olnud alati vaenulik ka Teie isamaale."

Ka avaldas ÜEKN-i Euroopa-Büroo juhataja kiri lootust, et paavst võtab eestikeelse tervituse ka oma jõulutervitusse.

Nüüd saabunud vastuses ütleb assessor monsignore G.B. Re, et tal on heameel teatada, et „Püha Isa võttis tänutunde ja tunnustusega vastu peenetundelised sõnad, millistega avaldasite Temale kiindumust ja austust oma kirjas . . . Pontifex Maximus soovib Teile üle anda tänu sellise usklikkuse ja andumuse tunnistamise eest, ning paludes Issandalt rohket armu üle maailma laialipaistatud Eesti rahvale, annab ta südamest tuleva soovitud Apostliku Õnnistuse."

R.R.S.P.-d, R.R.I.F.-id ja AASTARENDISED.

Head investeerimise võimalused.
Nõuandmine tunnitasu alusel.

TARVO TOOMES
MONEYSTRAT INC.
Tel. 495-6805 ehk 968-1444

Viro võis olla Saaremaa paralleelnimetus

1984. a. ilmus Helsingis soomerootslasest ajalooprofessori Matti Klinge ajalooline raamat „Muinaisuutemme merivallat. Kuvitettu historiallinen luonnos" („Meie muinasaegsed mereriigid"). Hiljaaegu jõudis see raamat müügile ka Tallinnas raamatukaupluse „Lugemisvara" väliskirjanduse letti. Karl Kello oma kommenteerivas artiklis kirjutab M. Klinge raamatu (nimetades seda huvitavaks ja intrigeerivaks ajalooliseks visandiks) kohta muu hulgas järgmist:

„Viro kohta arvab Klinge kombekohaselt, et see võinud olla isikunimi, isikunimest saanud hiljemini hõimunimi (lk. 18). Kui see nõnda ongi, jääb ometi selgusetuks, kes see Viro(lane) sihuke ise oli.

Viru ehk Viro seostub tulega, Viro puhul näib algselt mõistetud tulemaad ehk tuleilma, virulast ennast on meie rahvalauludes peetud lausa tuliseks põrguliseks. 'vir'-tüvelised on läänemeresoomlastel mitu tulega seostuvat mõistet: virike . . . ; taevase tule virmaliste vehklemine arvati meil olema virulaste ehk põrguliste vihtlemine — sel puhul taeva peal virvendab ehk leegitseb. Virvatuli aga eksitab soos teelisi . . . Vironkivi on ihumiskivi ja üksiti tulekivi: ilmasepp Ilmarinen ja Väinämöinen löövad müütilise algtule viie vironkiviga. Meie laulude igioma ise ilmatarka ilmasepp on nimelt Viru sepp . . . Soome ilmasepp asutab endale kullast kaasat taguma muide nimetu Saare peal Viromaal . . . Ilmasepa kuldne kaasa Viru eit sobib üsna loomulikult taevase tule jumalannaks ning võib seega väga hästi olla Tuleilma eit, samuti kui Viru sepp on Tuleilma sepp . . . Kaleva järve sadanud taevase tule saart kujutatakse segi rahvalauludes tulemaana. Saaremaa põlemisest vestavad nii meie kui ingeri ja karjala laulud . . . Meie muinasjutuilmas tähendab Saaremaale saamine Viru randa iõudmist . . . Viro võis Saaremaa paralleelnimetus olla . . .

Helsingi Ülikooli audoktor Lennart Meri tõlgendab „Hõbevalges" kreeka rännumehe Pythease mainitud päikese surmaunne suikumise Saare Thule Tulesaareks ning samastab Saaremaaga. „Hõbevalgemas" tõlgib ta pool tuhat aastat hilisema rooma ajaloolase Tacituse aestid ehk eestlased otse 'tuleäärseteks tulehoidjateks' (lad. aestus, 'lõõsk, tulelõõm').

(„Õhtuleht" 10. jaan. 1987. a./Balt-Press)

„MEIE ELU"
lugejad, ärge unustage oma sõpradele soovitamast
„MEIE ELU"

18. sajandi eesti maarahva kirjaoskust võrreldi prantslastega

Aastal, mil Pariisi rahvas Bastill'e kindlusevangla hävitas, oli eesti maarahva kirjaoskuse tase sama kõrge kui prantslastel, Euroopa esinatsioonil.

Eestis oli valgustussajandi lõpul rahvakoolidel juba paarisaja-aastane ajalugu seljataga.

1528. a. muudeti Oleviste kiriku juures töötava ladinakool triviaalkooliks, kus õppis ka eesti rahvusest linnaelanike lapsi. Triviaalkoolis õppis näiteks Harjumaalt Jüri Kihelkonnast Vaskjala Matsi talust pärit Hans Kuhn. Rahvusküsimust ka hilisel keskajal ei eksisteerinud, kool ja kirik olid internatsionaalsed. H. Kuhn oli esimene eesti soost haritlane, kes Jüri pastori ametis toimis.

Talurahva lugemaõpetamisega hakkas Rootsi riigikirik tõsisemalt tegelema 17. sajandi teisel kolmandikul. 1638. a. saadeti Stockholmist Eestimaale energiline ja haritud peapiiskop Joachim Ihering, kes hakkas nõudma koolide asutamist ja rahva lugema õpetamist.

Esimeseks eesti naisõpetajaks oli keegi Prangli saare kalurinaine, kelle nime pole teada.

Erakordselt suur tähtsus Eesti kooliajaloos oli B.G. Forseliuse Tartu lähedasel koolmeistrite seminaril, mis kujunes eesti maaharitlaste esimeseks õppeasutuseks (1684-1688).

Kuid esimeseks kindlaloomuliseks rahvakooliks Eestimaal oli Harju-Madise kool, kus 1684. a. töötas Forseliuse õemees Gabriel Herlin. 1687/88. õ.a. õppis selles koolis 50 poissi. See oli ka üks väheseid koole, kus koolmeister palka sai. 2 külimitut vilja, vaat õlut, lammas (viljaga tasuti tollal isegi Tartu ülikooli professoritele). Oma Stockholmi käigul oli Forseliusel õnnestunud hankida koolile riiklik toetus. Palju sajandeidki hiljem toimis Eesti rahvakool veel põhimõttel, kus rikas ja helde mõisahärra, seal ka korralik kool. 1696. a. hakati ehitama Kõse koolimaja kirikumõisa maa peale. Jüril ja Lagedil õpetati samuti lapsi lugema (kokku umbes 100 last). Harju-Jaanis kihelkonnakooli loomisele ei jõutud. Kuid mõisnik kapten Stackelberg laskis oma mõisates 30 lapsele lugemist õpetada.

(„Harju Elu" 10. jaanuaril, 1987. a./Balt-Press)

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

Allan Redway toetab eestlaste taotlusi

East Yorki Ottawas esindav parlamendiliige, endine East Yorki linnapea Allan Redway on Ottawas üks paremaid eestlaste taotluste toetajaid. Ta aitas kaasa ka Veljo Kalepi perekonna väljasaamisele okupeeritud Eestist, võttes korduvalt ühendust välisministeeriumiga ja rõhutades seal Kalepite perekonna väljanõudmiseks Moskvale pealekäimist. Ta on järjekindlalt võtnud osa Ottawas korraldatud Balti Õhtuist.

Parlamendiliikme Allan Redwayga on Torontos sidemepidajaks olnud East Yorkis elav EKN-i tegevusele kaasa aitav Alex Kängsepp, kes on ühenduses konservatiivide East Yorki valimisringkonna osakonnaga ja aidanud kaasa selle tegevusele. Hiljuti oli East Yorkis korraldatud Allan Redway tuluõhtu, kus eestlastest võttis osa Alex Kängsepp. Külaliskõnelejaks oli õhtul riigiminister Barbara McDougall (riigiettevõtete eramajandusse üleviimise ja naisküsimuste korraldaja).

Lätlaste esindaja A. Budrevics, minister Barbara McDougall, Alex Kängsepp ja parlamendiliige Allan Redway. Foto – Livia Kängsepp

Vajatakse
osalise ajaga
BÜROOAMETNIKKU
Ingliskeele oskus vajalik.
Sooviavaldused „Meie Elu" talitusse,
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6
Informatsioon telefonil 466-0951.

Artur Grönberg
„EESTI ÜLIÕPILASTE SELTSI AJALUGU II"
ISESEISVUSE EELVÕITLUSES (1906–1917)
OMARIIKLUSE SAAVUTUSTES (1918–1940)
681 lhk. Hind $49.00. Postiteel tellides lisandub raamatu hinnale saatekulu.
MÜÜGIL
„MEIE ELU" talitusest,
958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Jõekääru Laste Suvekodu laskevõistlustest osavõtjad. 1. rida, vasakult: Heikki Novek, Toomas Teedla, Daniel Schaer, Toivo Milles (USA), Kersti Kuutan, Juhan Nurmberg, Jaan Laansoo, Peeter Laansoo, Martin Luud. 2. rida: Merike Luud – kuldmärk, Mart Kaljurand, Vaiki Taul, Valve Rebassoo – kuldmärk, Hillar Ling – kuldmärk, ühtlasi teise poolaja poiste parim laskur, David Hogg, Erik Otema. 3. rida: Monika Pähn (USA) – pronks- ja hõbemärk, I poolaja tütarlaste parim laskur, Viive Kittask, Vivian Pähn (USA), Peeter Pirn, Tiiu Sillavere, Martin Arro, Toomas Orav, Margus Kolga – kuldmärk, Tulejoone kohtunik, Endel Ruberg – treener.

Foto — O. Haamer

Jõekääru Suvekodu Valguspidu kutsub!

Kaks esimest nädalat Toronto Eesti Naisseltsi Jõekääru Suvekodus on ruttu möödunud. Esimesel nädalal võideldi suure kuumusega, teine oli isegi nagu jahedavõitu. Vihma sadas mõlemal nädalal ka parasjagu.

Paaril päeval ei saadud jõe kõrge vee ja kiire voolu tõttu isegi ujuma minna. See küsimus lahendati aga Simcoe järves suplemas käimise ja Jõekääru tammi all kärestikus parvetamise abil. Suurest kuumusest ja arvatavasti ka voolu ületarvitamise tõttu läks köögi lähedal posti otsas asuv transformaator põlema ja kohalekutsutud elektrikutel võttis ligi 6 tundi, et viga parandada. Taredes oli kõik korras, kuid köögiperel oli suur mure: — külmutusruum toitu täis! Õnneks ei teinud see elektripuudus aga suuremat pahandust ja laupäevaõhtuseks maskeraadiks oli valgustus jälle olemas.

Pühapäeval, 12. juulil toimus jumalateenistus suvekodu metsakirikus. Õpetaja Pähn pidas õpetliku ja huvitavate võrdlustega jutluse lastele ja kõigile, kes suurest kuumusest hoolimata olid kohale ilmunud. Kell 12 päeval leidis aset varem väljakuulutatud barbeque-stiilis lõunaeine, mis nii lastele kui ka täiskasvanutele näis väga meeldivat.

Järgmisel laupäeval, 25. juulil toimub järjekordne Valguspidu Jõekääru staadionil algusega kell 8.30. Pärast Valguspidu saab osta kehakinnitust suvekodu söögisaalist. Valguspeol esinevad muidugi kasvandikud, ja käesolevaga kutsub Jõekääru Suvekodu kõiki kaasmaalasi pakutavat kaasa elama. Sõitke juba pärastlõunal kohale, nautige kaunist loodust ning lõpetage päev meie suurel spordiväljakul laste ettekandeid jälgides. Teid oodatakse Jõekäärul!

E. Jaa

TEGEVUS

Jõekääru Laste Suvekodus kõlab äratusvile kl. 7.45 hommikul ja algab hoolas tegevus. Hommikusele võimlemisele järgneb lipuheiskamine ja hommikusöök. Tunnid algavad kell 9.30 gruppides: väikesed, keskmised ja suured, poisid ja tüdrukud. Õpitakse eesti keelt, ujumist, nahatööd, tehakse sporti, õpitakse rahvatantse harrastatakse laulmist jne. Lõunasöök söögipalvusega kl. 1.00. Pärastlõunal laskespordi harrastajad sõidavad lasketiirule, kus on saavutatud silmapaistvaid tulemusi. Käesoleval suvel on suvekodus 110 last.

Õhtusöök on kl. 6.30 p.l. ja öörahu algab kl. 10.00. Enne öörahu jututund väikestele ja valguspildid.

Suvekodu juhatajaks on Kersti Linask. Suurte poiste kasvatajateks on Peeter Pirn (eesti keel), Toomas Olvet (spordijuht), Markus Silmberg (ujumine).

Keskmised poisid: Maaja Matsoo (eesti keel), Madis Saks (sport) ja Raivo Ling.

Väikesed poisid: Merike Luud, Eve Rebassoo (eesti keel) Liisa Novek (nahatöö ja rahvatants), Erik Silmberg (sport). Suured tüdrukud: Anne Saks (eesti keel ja laulmine), Tiia Pihl (sport). Keskmised tüdrukud: Silvi Matsoo (rahvatants), Monika Roose (ujumine). Väikesed tüdrukud: Tiiu Kajad, Kadri Sandi (nahatöö), Riina Kindlam (eesti keel).

Ujumine: Peeter ja Monika Roose.

Erialadel: Viive Jaason (kunst), Aino Pähn (usuõpetus), Endel Ruberg (nahatöö), Martin Tamm ja Ekke Loo (saun).

Laskevõistluste tulemusi:

Suured poisid, lamades käelt: 100 x 5 Hillar Ling (USA), 100 x 4 Valev Rebane, 100 x 3 David Hogg.

Suured tüdrukud, lamades käelt: Monika Pähn (USA) 98 x 5, lamades toelt: Vivian Pähn (USA) 98 x 3.

Keskmised poisid, lamades käelt: Heikki Novek 97; lamades toelt: Martin Luud 100 x 3, Martin Kaljurand 99 x 3, Toivo Milles 99 x 2, Daniel Schaer 98.

Keskmised tüdrukud, lamades käelt: Viive Kittask 97, Tiiu Sillavere 97; lamades toelt: Tiiu Sillavere 100 x 2, Viive Kittask 99 x 5, Vaiki Taul 99 x 3.

Kahe nädala jooksul said C.I.L. pronksmärgi: Monika Pähn (USA), Viive Kittask, Tiiu Sillavere. Hõbemärgi said: Monika Pähn (USA). Kuldmärgi said: Valev Rebassoo, Hillar Ling, Merike Luud ja Peeter Pirn.

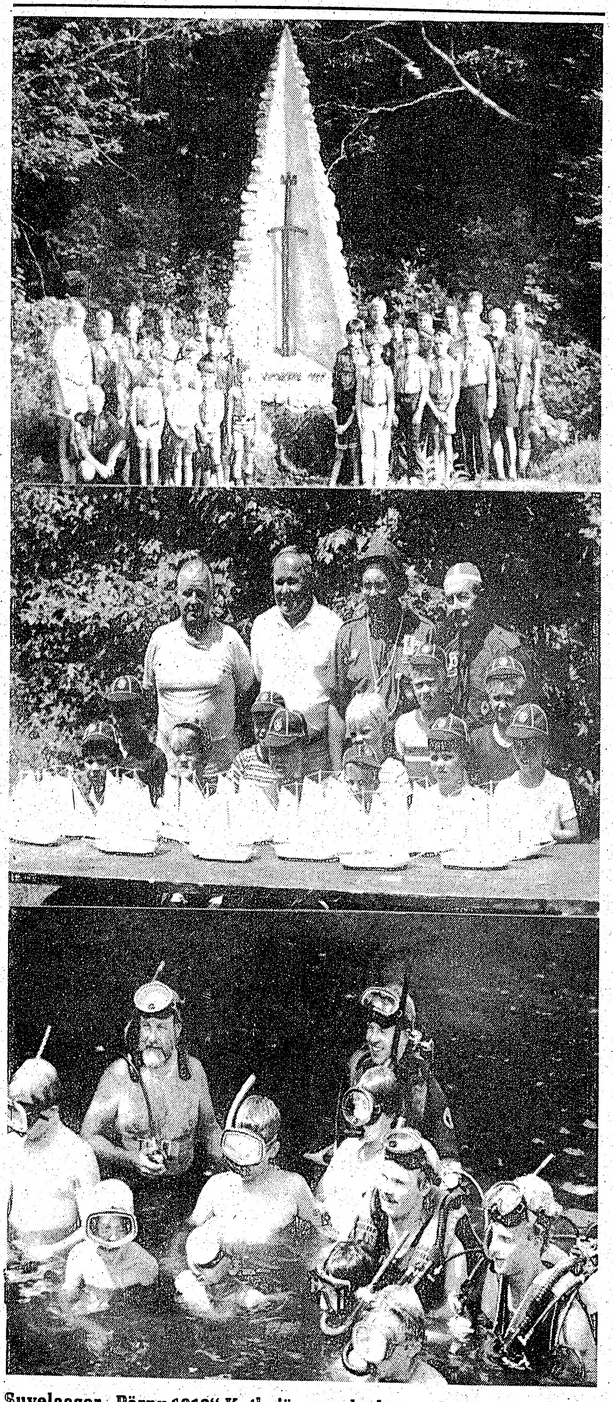

Suvelaager „Pärnu 1912" Kotkajärve vabadussamba ees pärast pärjapanekut laupäeval, 11. juulil. Keskel – Noolepoiste projekt „Kaljas kahe mastiga" on lõpetatud. Poisid: Miku Linkruus, Kristian Medri, Jaan Silmberg, Andrus Agur, Gilli Palias, Juhan Nurmberg, Hillar Agur, Eerik Randsalu, Paul Sehr, Erik Laar ja Andres Sehr. Taga seisavad laevasepp Asko, laagri juhid Maido ja Enno ning projekti juht „onu Kusti" – Harald Neidre. All – Lembitu „suured konn-mehed" Viktor Vessmann, Toomas Kütti, Alrek Meipoom ja Tarmo Soots õpetavad „noori konnasid".

Foto — Asko Kütti

Lembitu Malev pidas skautluse juubelit

Suvelaager „Pärnu 1912" Kotkajärvel

Juuli 4.-12. toimus Kotkajärvel skautüksus Lembitu Maleva suvelaager 40 osavõtjaga, kes jagunesid kolme vanuserühma erinevate tegevuskavadega. Noolepoiste laager oli „paigaline" skautidel ja venduritel poolenisti liikuv, kuna sisaldas kanuuretke Algonquin Parki. Laager nautis suurepäraseid suvitusilmu ja oli tegevuse poolest huvitav.

Hundude – noolepoiste laagrikavas oli kanuude käsitlemise treening, laskesport õhupüstolitest ja vibudega, põhjalik Kotkajärve tundmaõppimine järgneva võistlusega, eesti keele programm „Sada uut sõna" Jämesääre pilditahvlitelt ja purjeka ehitamine.

Skautide tegevus algas pioneeripäevaga, millele järgnes kolme-päevane kanuuretk Algonquin Pargis. Sealt tagasi jõudnult ootas poisse päevase kestvusega maastikumäng „Lohekoopa vallutamine". Jälitati Kotkajärvele hiilinud lohemadu ja tehti see kahjutuks.

Reedel oli oli laagris veespordi päev, milleks ilmus kohale kolm Lembitu sukeldujat-konnmeest, kes poisse treenisid snorkeli ja ujumislestade õiges kasutamises. Veespordi-päeval toimusid ujumise, kanuusõidu ja sukeldumise võistlused ning paljud lõbusad veemängud. Päev oli nii palav, et päevane vees viibimine oli ülimalt nauditav.

Laupäeva hommikul oli köögiväljakule kolinud Pärnu kuulus aastalaat — jäämark, kus sai laagris teenitud palga eest osta kõike päris-laadal müüdavat koorekompsidest ja kollasest saiast kuni kraakovski vorstini. laadal üürgas leierkastimuusika, seal oli veel karutantsitaja Vändra metsa karuga, näidati Brasiilisa tolmuahvi ja mustlase eit ennustas tulevikku kaartide ja käejoonte järgi. Poisid said ligikaudse ettekujutuse, mis on laat.

Tõsisematest sündmustest oli laagris kaks hommikupalvust ja pärjapanek Kotkajärve vabadussambale. Uus noolepoiss Juhan Nurmberg sooritas laagri hundu katse ja andis lubaduse, Miku Linkruus jõudis Eesti katse sooritamisega „kuld noolepoisi kraadini".

Laagrit juhtis Harold Kivi, vanemaks oli Heino Jõe. Kanuuretkel juhtisid poisse Vello Soots, Jaan Kruus, Alrek Meipoom ja Andres Kasekamp. Pioneeriõppust korraldas Evald Oder, kanuusporti ja vibulaskmist poistele Alrek Meipoom. Sukeldujatena olid kohal Viktor Vessmann, Toomas Kütti, Tarmo Soots ja Alrek Meipoom. Hundulaager tegutses Enno Aguri ja Maido Musta juhtimisel. Noolepoiste laevatööstust juhatas Harald Neidre. Skautide „lohepüüki" korraldas Vello Soots. Laagri administratsioonis ja tehniliste küsimustega tegelesid Ants Evard ja Asko Kütti. Laagri pereemaks oli Eda Loo, teda abistasid Anne Orunuk, Reet Medri ja poiste emad.

Lembitu Maleva uus tegevusaasta algab septembris ja malev kutsub uusi poisse. Telefonil saab informatsiooni numbritelt 221-9735 ja 766-5107.

ÜHING EESTI TULEVIK

Heritage Future Society

Ühing kutsub liikmeid. Informatsiooni saatmiseks teatage oma nimi ja aadress – 416-766-5107.

See ei kohusta liikmeks astuma.

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

EESTI TOITUDE VALMISTAMINE

Kui omal ei ole aega . . .
meie valmistame!
PEOD ● PULMAD ● MATUSED
TIIU ROISER
492-7614; 485-9886

Tartlased!

Tartlaste Seltsi Suvepäev III toimub Jõekäärul Udoras 6. augustil. Koguneme kl. 10-11 vahel juhataja Laine Koosti suvilasse. Võtame nii palju toitu ja jooke kui arvame, et oma perele tarvis. Toitu jätkub ka kõikidele, kel ei ole võimalik kaasa tuua.

Teejuhis: palume jälgida teetähiseid.

JUHATUS

KUHU MINNA?

● **Laup., 25. juulil Jõekääru Lastesuvekodu Valguspidu algusega kl. 20.30.**

● **Laup., 1.–3. aug. Baptisti koguduse Kivioja Vaimulik Telklaager.**

● **Laup., 8. aug. harjumaalaste-tallinnlaste Suvepäev, Masaryktown'is, 450 Scarborough Golf Club Road.**

● **Laup., 8.-15. august Eesti kunstinädal „Seedriorul".**

● **Laup., 15. ja 16. aug. Eesti Ohvitseridekogu Suvepäevad Asta ja Aleksander Luige talus.**

Sport

Kanada võistlejad haigestusid Euroopa-turniiril

Laura Randmaad taheti opereerida

Mitte kõik meie tippsportlaste reisid suurtele rahvusvahelistele võistlustele ei lõpe roosiliselt, vaid mõnel korral ka okkaliselt. See juhtus Laura Randmaaga, kui ta koos teiste Kanada võistlejatega Pariisist uuesti Belgiasse tagasi läks, et võistelda seal Brüsseli lähedal Brassacht'is 8-13. juunil peetud „White Devils Cup'i" tennisevõistlustel.

LAURA RANDMAA

Nagu Laura ema seletas „Meie Elule", olid võistlejad korraldajate poolt paigutatud ühte Brüsseli hotelli. Õhtusöögil midagi ei juhtunud, aga hiljem, enne magaminekut, Laura tahtis veel juua tassi kakaod. Tellis selle hotelli restoranis oma tuppa. Kakaod juues märkas, et see oli väga võika maitsega. Vähe aega hiljem algasid tal rasked kõhuvalud, millele järgnesid oksendamisehood. Ta viidi Brüsseli haiglasse, kus vereproovist selgus, et tal valgete vereliblede protsent oli väga kõrge. Sealne arst diagnoosis pimesoolepõletiku ja tahtis teda opereerida. Laura Randmaal oli reisikindlustus, kus oli ette nähtud, et hädavajalikel kordadel võidakse talle teha ka operatsioone. Õnneks aga arst, kes oskas inglise keelt, enne operatsioonile asumist telefoneeris Laura vanematele Kanadas ja selgitas neile Laura olukorda. Vanemad teatasid, et nad sõidavad kohe Laurat vaatama ja palusid, kui see vähegi võimalik, operatsioon edasi lükata. Seejärel telefoneerid Kanada treener ja teatas vanematele, et ta tahab Laurat kohe koju saata. Vanemad vastasid, et nad toovad Laura ise koju.

Hiljem said nad ka Laura endaga kõnelda, kes ütles, et tal on juba vähe parem. Kui arst pärast neid telefonikõnesid Laurat uuesti vaatama läks, oli Laura juba voodist väljas ja ütles arstile, et tal ei ole enam aega haiglas olla, sest ta peab kohe minema tennist mängima. Arst lubas tal haiglast lahkuda, tingimusel et ta ei tohi tennisemängul ennast pingutada. Võistlusväljakule jõudes selgus, et ta oli juba võistlejate nimekirjast kustutatud ja ta asemele turniiris oli juba asetatud teine võistleja. Sellest võistlusest eemalejäämisega kaotas ta ka võimaluse Wimbledoni võistlustele pääsemiseks. Imelikul viisil tabas samasugune haigushoog ka Kanada vanimat ja tugevamat võistlejat, 17-a. Jane Yates'i just enne Wimbledoni võistluste algust. Ta viidi Londonis haiglasse, kuid seal oli diagnoosiks neerupõletik. Hiljem paranes ja haiglast välja pääsedes saatis treener ta koju.

VÕISTLUSED

Võistlusreis algas 25-30. mail Belgias Loveral'is „Astrid Bowl'i" võistlustega, kus Laura esimeseks vastaseks oli D. Pino Hispaaniast, keda ta võitis 6-0, 6-1. Veerandfinaali jõudes kaotas seal W. Chung'ile Koreast 6-2, 6-2. Teisel võistlusel „French Junior Open", mis peeti 1-7. juunini, Pariisis, oli tal esimeseks vastaseks L. Rodriguez Peruust, keda võitis 6-1, 6-2. Teiseks üks prantslanna, keda võitis väga kergelt, kuid kelle nimi ja tagajärg jäi talle teadmata. Kolmandaks — E. Pampoulova Bulgaariast, kellele kaotas 6-2, 6-2. Sealt sõitsid kolmandale võistlusele uuesti Belgiasse, kus ta haiguse tõttu, nagu eelpool märgitud, langes võistlustest välja. Need kolm esimest võistlust toimusid kõva pinnaga väljakutel, jahedate ilmadega ja vihmasadudes.

Belgiast sõitsid Inglismaale, kus võisteldi juba muruväljakutel. Esimene võistlus —„LTA International Grass Tournament" — peeti 16-21. juunil Thames Ditton'is, Surrey's, mis asub Londonist edelas, kuhu sõideti raudteega. Seal Laura kohtus ka oma vanematega. Võistluste korraldajate poolt anti talle üle ka pakk, kus olid sees E.S.E. Reebock'i firma poolt lubatud erikingad muruväljakutel mängimiseks. Ta esimeseks vastaseks oli seal K. Acevedi Tšiilist, keda võitis 6-4, 4-6, 6-4. Teiseks T. Kim Koreast, keda võitis 6-3, 6-2. Kolmandaks kuue jala pikkune väga tugev poolatar M. Mroz. See võistlus oli Laurale üks raskemaid. M. Mroz võitis esimese seti, Laura teise ja M. Mroz kolmanda. Tagajärg oli 6-3, 4-6, 6-2. Sama M. Mroz tuli hiljem viimasel Wimbledonis peetud võistlustel võitja, venelanna E. Bruikhovetsi järel teisele kohale. Järgnevatel võistlustel „LTA Junior Gras Championships", mis peeti 23-18. juunil Berryland'is, Surrey's, oli Laura esimeseks vastaseks N. Tepper Inglismaalt. Esimese seti võitis N. Tepper, teise ja kolmanda Laura, tagajärjega 6-7, 6-1, 7-5. Teine võistlus A. Gera vastu Maltast lõppes samuti Laura võiduga 7-6, 6-2. Kolmandal võistlusel oli ta vastaseks P. Parentich Austraaliast, kellele Laura kaotas 6-4, 6-4.

Nende võistluste „consolation" -võistlustel oli tal esimeseks vastaseks Z. Kuha Lõuna-Afrikast, keda võitis 6-1, 6-1. Kuid järgmisel võistlusel kaotas T. Weigel'ile L-Saksamaalt, 7-6 (7-4), 6-4 . Need võistlused olid ka esimesed, mis peeti ilusate ilmadega. Laura viimastele võistlustele, mis peeti Wimbledonis, ei pääsenud, kuna tal haiguse tõttu jäi üks Belgias peetud võistlus pidamata. Jälgis neid võistlusi pealtvaatajana. Kuna Jane Yates oli haiguse tõttu juba koju saadetud, siis ainukese kanadalannana võistles seal 16-a. Maureen Drake, kes kaotas juba esimesele vastasele.

Jane Yates'i koju jõudmisel viis isa ta kohe haiglasse uurimiseks, kus ta neerud täiesti terveks tunnistati.

HARALD RAIGNA

Seedrioru Suveharjapeo võrkpallivõistluste võitja „O/R Paradiisi" meeskond. Vasakult – võistluste organiseerija, juhatusliige Benno Jostman, Peter Roose, Allan Luiker, Villi Käärid, Pauline McNally (karikaga), Aaro Tõnnis, Peter Sõrra ja vahekohtunik Tammi Ruutopõld.

Foto — Asta Jostman

rt

tlejad
id
niiril
opereerida

KA RANDMAA

es Ditton'is, Surrey's, donist edelas, kuhu sõi- . Seal Laura kohtus ka ega. Võistluste korral- nti talle üle ka pakk, E.S.E. Reebock'i firma erikingad muruväljа- niseks. Ta esimeseks eal K. Acevedi Tšiilist, 4, 4-6, 6-4. Teiseks T. keda võitis 6-3, 6-2. uue jala pikkune väga M. Mroz. See võist- e üks raskemaid. M. imese seti, Laura teise manda. Tagajärg oli 6- a M. Mroz tuli hiljem bledonis peetud võist- enelanna E. Bruikho- ie kohale. Järgnevatel A Junior Gras Cham- is peeti 23-18. juunil urrey's, oli Laura esi- eks N. Tepper Inglis- seti võitis N. Tepper, da Laura, tagajärjega eine võistlus A. Gera lõppes samuti Laura 2. Kolmandal võistlu- taseks P. Parentich ellele Laura kaotas 6-

tluste „consolation" tal esimeseks vasta- Lõuna-Afrikast, keda Kuid järgmisel võist- Weigel'ile L-Saksa- 3-4 . Need võistlused ed, mis peeti ilusate e viimastele võistlus- Wimbledonis, ei pää- haiguse tõttu jäi üks võistlus pidamata. tlusi pealtvaatajana. es oli haiguse tõttu tud, siis ainukese ka- istles seal 16-a. Mau- kaotas juba esimese-

oju jõudmisel viis isa se uurimiseks, kus ta rveks tunnistati.

HARALD RAIGNA

tja „O/R Paradiisi" juhatusliige Benno d, Pauline McNally unik Tammi Ruuto- oto — Asta Jostman

KIRJANDUS □ KUNST □ KULTUUR

Ottawa reisist osa võtnud Estonia Koori liikmed Parlamendimäel „Igavese Tule" juures.

Foto — Elmar Ilves

Eesti laul Parlamendimäel

Estonia Koor Ottawas

Estonia Koor sai praost Udo Petersoolt kutse, esineda 11. juulil ülekanadalisel luterlike kirikute konverentsil Ottawa Ülikoolis. Ettekanne pidi toimuma konverentsi kavva antud Eesti tutvustamise tähe all ja sooviti, et koor esitaks vaimulikku ja ka ilmalikku helioomingut.

Lühikese ajaga õnnestuski suvevaheajal osa koori Ottawasse sõiduks munsterdada ja 11. juuli hommikul kell 7 hakkasid kooriliikmetega kaheksa eraautot veerema Torontost Ottawasse. Ontarios valitses kuumalaine ja juba varahommikul hõõgus ratastealune asfalt iga nurga alt kuumust nagu reheahi. Kell 11 oli määratud kohtumine Ottawa lähistel, kuhu oli vastu tellitud Ottawat tundja teejuht, kes autokolonni pidi viima kiires korras ülikooli juurde, sest esinemine pidi algama kell 1.

Kohtumispaik oli jälle lõõmava päikese all ja kolmveerand tunni järele oligi teejuht kohal. Vahepääl avaldas Andres Raudsepp hirmuvärinaga, et lõbusanäoliste esinejate kooriliikmete asemel saab kongress näha kortsusnahalisi küpsenud õunte sarnaseid punanahku. Teejuht tundis küll hästi Ottawa tänavaid ja kõiki teelühendamise võimalusi, aga liiklustuled ei töötanud üheksa rivissõitva auto kasuks. Nii pidid rivi lõpus olevad autod pikki eksisõite tegema ja saabusid n-ö. „omal jõul läbi tundmata maa" 20 minutit enne esinemise algust ülikooli juurde. Minnes suurest koridorist läbi koorile määratud riietusruumi, mööndusime veeloigust põrandal, mille kohta meid vastuvõttev hr. Teder märkis vaikselt: „Õhujahutuse süsteem lekkib – õhujahutus ei tööta ka." Paljud kooriliikmed olid lootnud, et vähemalt enne esinemist saab natuke aega jahedas õhus sõidust kosuda.

Suures ülikooli võimlas oli hommikupoolseid konveretsist osavõtjaid olnud 700. Kuumus oli kahandanud pärastlõuna osavõtjate arvu vahest paarisaja võrra.

Koor marssis esinemiseks määratud kohta ettenähtud ajal ja kõlaski Boyce'i „Alleluia". Esitatud kava oli raamitud koorijuhi dr. Toi poolt rahvusvahelisest repertuaarist helitöödega ja sisu kujundatud tõsisest ja tujuküllasemast eesti autorite kooriloomingust. Oli kooriski kahtlejaid; „Kas suudame pärast ilmataadi närtsitavat kuuma sõitu veel trotsida olukorda?", aga tundus, et koor isegi oli üllatatud oma võimest. „Alleluia" järel tutvustas Andres Raudsepp järgnevat programmi. Esitati veel kuus laulu: Ülo Winteri „Põhjamaa", Herman Kännu „Kaugel", Elmar Rajaloo „Las mina hakkan...", Miina Härma „Tuljak" ja Juhan Aaviku „Meie laulame karmi laulu" ning viimase palana Haydn'i „Gloria", mille esitamisel Toi ise tegutses pianistina, juhatades samas klaveri juurest koori. Laulu lõppedes kongress andis püsti tõustes aplausi ja koor pidi esitama lisapalana William Monk'i „Jää minuga".

Siis öeldi tänu- ja tunnustussõnad esinejatele praost Petersoo ja kongressi esindaja poolt. „See oli Estonia Koori kõige kuumem esinemine", mainis koorijuht hiljem. Küll ta vist vihjas kooriliikmete innukusele.

Kuulsime, et enne esinemist, kui koor alles eksles Ottawa tänavatel, oli praost Petersoo andnud kongressile ülevaate Estonia Koori püüetest eesti kooriloomingu tutvustamisel väljaspool oma keelepiirkonda. Oli ka meenutanud, et koor poolteise aasta eest eesti lauluga esindas Kanadat Bethlehemis ja Jeruusalemmas ülemaailmsel jõululaulude laulmisel.

Ottawas olles ei saanudki teisiti mõelda kui et eesti laul peab Parlamendimäele viidud saama.

Nagu me kuulsime, oligi Ottawa Eesti Seltsi kaasabil võimalik Estonia Kooril Parlamendi hoone ees arusaamatusteta „häält tõsta", nii kõlasidki peasissekäigu kivist kaarte all Richard Ritsingu „Kas siis selle maa keel, laulutules ei või tõusta taevani üles, igavikku omale otsida" (koori motto), Winteri „Põhjamaa" ja Aaviku „Meie laulame karmi laulu". Alatiliikuvat nädalalõpu turistide hulka näis see omapärane muusikaline üllatus vaimustavalt aplodeerimisele innustavat, ning ka hobusel istuv „mountie" tõstis oma laiaservalise kaabu kõrgemale, et paremini kuulda.

Õhtusel tagasiteel Torontosse kohtasid aga Estonia Koori liikmed mitut liiki ilma: nende ridade kirjutajale oli ilmataat armuline, leebelt püüdes uinutada autorooli taga istujat magama; mõned elasid üle tõelise kartustäratava rajuilma, aga kõigele vaatamata võib koorile soovida: „Jõudu edaspidisteks laulumissioonideks"!

E.I.

ROYAL LePAGE
REAL ESTATE SERVICES LTD., BROKER
2320 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6S 1P2
Esindaja
EHA KAJAK-NIITSOO
Tel. kontoris 762-8255
kodus 762-6326

Craig Hind
DODGE CHRYSLER LTD.
2180 LAWRENCE AVENUE EAST, SCARBOROUGH, ONTARIO M1P 2P8
(AT BIRCHMOUNT)
TED (TIIT) PODRA
SALES & LEASING REPRESENTATIVE
CHRYSLER
DODGE
K CAR
EXPO
SALES 751-7757
KODUNE 640-7893

EESTI LILLEÄRI
AARDVARK
1065 STEELES AVE W
NORTH YORK ONT
M2R 2S9
Omanik LINDA SEPP
736-1170
Kodus 223-0201
AARDVARK
FLORIST
LTD
Avatud 7 päeva nädalas ● Ülelinna kohaleviimine

SOOME ETTEVÕTE
ALUMINUM
SIDING DESIGN
valmistab teile seinakatteid, räästaaluseid (soffit & fascia), jätkudeta vihmaveerenne, alumiiniumist uksi ja aknaid.
● THERMAL-AKNAD ●
Eelarved tasuta — helistage tel. 755-0694
MARTTI JUPPI, 156 Canlish Rd. Scarboro, Ont. M1P 1T2
Lic. B-1767.

Metsaülikool

MÜ. Metsaülikool 1967-1982. Heino Susi, toimetaja. Torontos, Kotkajärve Metsaülikool, 1984. 227 lk.

Heino Susi trükki toimetatud album-koguteos ühe pagulasaastakümnete isepärasemate ettevõtete kohta on väärtuslikuks kroonikaks, mis võimaldab senisest palju paremat arusaamist Kotkajärve Metsaülikooli tekke- ja arenguloost toma esimesel viieteistkümnel aastal. Metsaülikool väärib asjalikku hinnangut eelkõige oma unikaalse panuse tõttu kui üritus, mis koondanud suviti üliõpilasi ja veidi vanemaid kümneks päevaks lähimaks eestikeelses ja -meelses õhkkonnas.

Eestlasil ei ole olnud välismail ühtki teist organisatsiooni, mis nii arvuliselt nooremaid täiskasvanuid kokku toob üle mandri ja maailmagi. Isiklike tutvuste olulisus eestluse kestvusele hajuliolekus peaks iseenesest mõistetav olema. Kuid kaalugem, et koguteoses ära toodud andmestik loetleb üle 800 osavõtja nime, mis tänavuseks kindlasti üle tuhande küünib.

Metsaülikool on lisaks ainulaadseks foorumiks, kus välis-eesti intelligentsi liikmed süstemaatiliselt omavahel kokku saavad. Lektorite loetelu on imponeeriv. Metsaülikoolis on viibinud paljud meie silmapaistvamad teadlased mitmelt maalt, näiteks Ivar Ivask, Ilse Lehiste, Olaf Millert, Felix Oinas, Juhan Tork, Jaan Puhvel, Gustav Ränk, Karl Aun, Ilmar Talve, Elmar Järvesoo, Mardi Valgemäe jt., rääkimata nooremaist tõusvaist tähist. Lisaks on Metsaülikooli kultuurilist palet rikastanud mitmed meie loovkultuuri tipud, näiteks Roman Toi, Avo Sõmer, Kaljo Raid, Ilmar Laaban, Osvald Timmas, Abel Lee, Asta Willmann, Taavo Virkhaus jt.

ÜLE 200 LOENGU

Pooleteisel kümnendil esitati Metsaülikoolis üle 200 asjaliku eestiainelise loengu mitmekümne lektori poolt. Nii mõnigi lektor on mainitud ajavahemikul esinenud korduvalt, kuid koguteoses pakutavast andmestikust selgub, et populaarsemaiks akadeemilisiks lektoreiks on olnud Imre Lipping (14 loengut 7 kursusel), Ivar Ivask (12 loengut 5 kursusel), Rein Taagepera (12 loengut 6 kursusel) ja Tõnu Parming (12 loengut 8 kursusel). Ei ole ühtki teist üritust, mille raames nii põhjalikult ja laiahaardeliselt eesti ainestikku muinasminevikust nüüdisajani on käsitatud eriteadlaste poolt. Sellega on täiendatud osalejate teadmisi ja tugevdatud nende iseteadvust.

Ei saa jätta mainimata, et Metsaülikooli kursusil on olnud tähtsaimaks õppeaineks just eesti keel ja kirjandus. Võib julgesti järeldada, et märgitud ajavahemikul on Metsaülikool palju rohkem ära teinud eestlaste tuleviku heaks kui ta algaastate ägedad, igati üritust nurjata taotlenud kriitikud. Nii siis, tänu toimetuskolleegiumile, kes sõnas ja pildis on jäädvustanud olulist informatsiooni toimunu kohta. Koguteos pakub ka lugejale valiku ettekandeist, mis on tõesti haruldaseks materjaliks. Kuid teinekord on materjal — eriti see, mis on enam intellektuaalset kui akadeemilist laadi — aegunud. Hea näide sellest on Ilmar Mikiveri kirjutis „Seisund Kodu-Eesti kultuuririndel". Pocono seminaril aastal 1976 peetud loeng oli allakirjutanu hinnangul tähtsaim ettekanne Metsaülikooli ajaloos, andes ideelise tausta kõigile muule. Kuid 1984. aasta lõpuks, mil album-koguteos lugeja kätte jõudis, oli mõttekäik oma aktuaalsuse kaotanud.

Arvustataval teosel on ka mõnigi tõsine puudujääk, eriti analüütilise sissejuhatuse olematus, mistõttu lugejale jääb liigselt plaani-ratsionaalne mulje Metsaülikooli käekäigust. Kas oleks taoline üritus saanud sündida käärimisteta Põhja-Ameerika ühiskonnis ja eestlaskonnaski? Kuidas on põlvkondlikud nihked, ühiskondlikud muudatused, kultuurareng Eestis ja sealne poliitaktivistide esilekerkimine mõjutanud Metsaülikooli arengusuundi? Tema ideelisi aluseid? Lugejale jääb, teiste sõnadega, liiga lihtsustatud arusaamine Metsaülikooli seesmisest arengust. Amorfse olevuse juures on paljude küsimuste kinninaelutamine vahest raske, kuid Metsaülikooli puhul on see ajaloolisest seisukohast siiski äärmiselt tarvilik.

Lõppude lõpuks vähenes 1970. aatate algusest peale osavõtt Ühendriigest. „Oneida kursus" 1981. aastal oli Metsaülikoolile tõsisemaks eneseotsinguks ja eelmisel suvel, 1986. aastal, peeti kahekümnes kursus nõrgestunult. Võiks veel mainida segadusi tänavuse tegevuse korraldamise puhul ja koguteosest märgatavat „kokkukuivamist" lektorite näol. Nimelt, mõnel suvel on ettekannete pidajaiks rohkem asjaarmastajad kui teadlased.

KAKS MURDEPUNKTI

Tagasivaates näeme kahte murdepunkti, milles esimene oli 1971. aasta kursus Kotkajärvel. Tollane juhtkond jättis mulje, et ta on määranud siis õhutatava „eesti kolmekümne aasta plaani" mingiks Metsaülikooli ideoloogiliseks aluseks. Kuid osavõtjate ridades oli sellele küllaltki palju vastuolu, ja üksmeelt ei saavutatud isegi hilisööl ühes suvilas peetud nõupidamisel kutsutuile. Metsaülikoolile järgnevalt ei toimunud ka loodetavat poleemikat seoses nimetatud 30-aasta plaaniga, pidurdades juhtkonna poolt „hiilgavaks kiidetud" mõttekäigu levikut üldsuses.

HEINO SUSI

Sellest aastast jäävad eemale mitmed senini tooniandvad inimesed, ning juhatusringkond valib endale uued, arvatavasti oma arusaamadele lähemal seisvad „usaldusmehed". Kümnendi keskel peeti rida kinniseid nõupidamisi, kaasa arvatud üks ühes New Yorgi 57. tänava hotellis. Kas selles mingi sümbolism peitus, ei tea, kuid asukoht oli üle tee kultuuritemplist nimega „Carnegie Hall" ja „Russian Tea Room" nimelisest restoranist. Asjaajamisel oli igatahes konspiratiivne maik juures ja tõsiseks probleemiks osutus see, et uutel usaldusmeestel puudus konkreetne side USA noorsooga.

Aja ja tegelikkuse surve alati õõnestab direkteeritava üksmeele võimalused, seda eriti väliselt avatuse muljet soovivat jätta organisatsioonis. Üle aastate muutunud olid noorte meeleolud ja huvid, ühiskond meil, ühiskond Eestis. Ent juhid mitte väga palju, vähemalt mitte oma mõttemaailmas.

Teiseks murdepunktiks oli Baltimores peetavale ESTO-76 vahetult järgnev „Pocono seminar", mis oli avatud vaid kutsutuile mitmelt maalt. Mainitu ettevalmistustöödes peegeldus eelnevate lahkhelide kestvus, kuid üksmeele olematusele taotleti siiski luua defineerimata „Metsaülikooli liikumine", mis vististi pidi olema tuumaks mingile uuseestlusele välismail. Metsaülikool Austraalias oli esile kerkinud aastal 1972, Metsaülikool Rootsis pidas oma esimese kursuse aastal 1977. Kuigi nende juhtivad inimesed teinekord kokku puutusid, on kolm üritust siiski olnud formaalsete organisatiivsete sidemeteta ja seetõttu üksteisest sõltumatud. Neis tingimusis oli uutmiskatse funktsionaalselt nurisünnituseks. Vaatamata oma huvitavale sisule ei küüdinud 1976. aastast ilmunud häälekandja „Aja Kiri" pealegi intellektuaalsele nivoole võimaldamaks olla seda, mida tast oodati.

JUHTIMINE NOOREMATE KÄTTE

Pealegi läks vahepeal Kotkajärve Metsaülikooli enda juhtimine nooremate, enamuses naiste kätte, kes näisid rohkem talitavat oma äranägemise kui ettekirjutuse kohaselt. Vahepeal oleme jõudnud nõnda kaugele, et Metsaülikooli osalejate peres on üliõpilasealisi, kes asutise sünnil veel sündimata olid. Dilemmaks oli vahest see, et Metsaülikool loodi tüüdekülluslikus ajajärgus Torontos, kuid nüüd ei mäleta inimesed täpselt mille üle need praalimised ja vastastikused mustamised õieti olid. Metsaülikooli isad-emad on nüüd keskmiselt sama palju vanemad uuest, kolmanda põlve juhatusest kui nad ise nooremad olid nende noorusaegse Toronto eestlaskonna tuusadest. Isad-emad pagesid raevuaegse pagulaskonna eest, kuid hiljuti juhatusse astunud noored on põhiliselt võrsunud pagulaskonna peavoolus ja osalevad isegi juhtivalt selles.

Koguteoses nimetatakse Metsaülikooli „revolutsiooniliseks", kuid ettevõttest on vahepeal kasvanud välja korrapärane eesti ühiskonna institutsioon. Olla etablueerunud tähendab teatud paratamatut kaotust vabadusvalikus. On ju kõikidele revolutsionääridele suurimaks hoobiks võit, sest see forsseerib inimese uues olukorras taanduma kriitikamäelt ja tegelema reaalsete murdega, mis üldiselt sama laadi on kui mässueelsel ajastul. Eestlaskond on mõnele märkamata põhiliselt toime tulnud suhtlemisega Eestiga, ning sealse kultuuriloomingu hindamise ja tarbimisega. Nüüd on Metsaülikoolil tarvis toime tulla oma uue seisusega.

Rajajate maailmavaatelisist lähtekohist on hõlpsam aru saada, kui tutvuda põhjalikult omaaegse ajakirjaga „Vaba Eesti", kuid selle probleemaatika käsitamine nõuaks omakorda ulatuslikku analüüsi pagulasaastate intellektuaalsest ajaloost. Astudes tänavu kolmandasse kümnendisse on Metsaülikooli uuel juhatusringkonnal tarvilik toime tulla küsimusega, kas nad tahavad edasi käia vana rada „Vaba Eesti"-aegsete aegunud mõtteloosungite all, omaks võtta eelneva vastasrinde arusaamad, otsida ülimsünteesi, — või luua asjaajamisele uus, omapärane ja kaasajastatud alus.

Arvustatav album-koguteos annab hea ülevaate Metsaülikooli esimesest viieteistkümnest aastast ja sel puhul kiitust töötegijaile. Kuid puudulikuks jääb viimase viieteistkümne aasta käsitlus, kui liigume tagurpidi aastast 1986. Üks samm edasi, kaks sammu tagasi, vahepeal ümberpöörd, ja asi liigub ikkagi edasi. Loodetavasti aitab kommentaar asjahuvilisil paremini aru saada Metsaülikooli arenguloost ja anda arvestavale raamatule laiahaardelisema tausta.

TÕNU PARMING

EI
MINGIT
KOMPROMISSI
KOMMUNISTIDEGA
Eesti Rahvuslaste Kogu

Seitse kunsti jälle suvises kalendris

EESTI KUNSTIDE KESKUSE KUNSTI JA RAHVAKUNSTI NÄDALANE SUVEKOOL SEEDRIORUL

Üle neljaaastase ajavahemiku jätkab Eesti Kunstide Keskus 1982. ja 1983 aasta suvel alustataud nädalast eesti kunstide suvekooli programmi Seedrioru meeldivas ümbruses. „Seitse Kunsti" — muusika, maalikunst, keraamika, eesti keele ilu ja kõla, rahvatants, video ja elukunst — avab oma väravad laupäeval 8. aug. kuni 15. aug. ja ootab osavõtjaid igas vanuses.

Erilist rõhku on sel aastal pandud rahvamuusika elustamisele. Prof. Andres Peekna Illinois't (USA) koos oma kandlemängijate ja viiuldajaga annab ülevaatliku kandleseminari õppida soovijatele. Nendega ühinevad kohapealsed kandlemängijad, Oskar Haameri rahvapilli orkestri liikmeid ja rahvalaulikuid. Nädala jooksul valmib ka kaks videofilmi Hans Westerblomi juhtimisel, mis kirjeldavad õppeprotsessi ja mängutehnikat ning tuvustavad erinevaid kandleliike ja muid rahvapille.

Ryersoni õppejõud Hans Westerblom õpetab video-film „lõikamist" — kujundamistehnikat (editing) ning näitab mitmeid demonstratsioonfilme. Huviringist osavõtjad võivad kaasa tuua oma videovõtted. Analüüs-demonstratsioon „Probleeme teatrietenduse filmimisel" toimub ka operett „Kalurineiu" videofilmist, mis äsja valmis Eesti Kultuuripärandi produktsioonis.

Eesti keele ilu ja kõla eest hoolitseb Lydia Vohu-Viksten, siludes keelerütmi, vokaale ja konsonante. Eesti keelt puudulikult valdavad osavõtjad saavad abi kasettidelt, aga peavad ära õppima ja ettekandma ka ühe eesti luuletuse.

Noor komponist Omar Daniel tutvustab oma heliloomingut ning analüüsib moodsa muusika sugemeid kuulaja seisukohalt.

Seitsme Kunsti „vanameistrid" Armas Maiste Jazz-improvisatsioonidega ja Ants Elken keraamikakursusega nii tarbe- kui ka kunstkeraamikas on jälle rõõmsalt kohal.

Kunsti juhandavad Abel Lee, Oss Timmas ja Aarne Vahtra ning kunstialaseid ettekandeid koos slaididega annab külaline Rootsist — kunstiteadlane Rain Rebas.

Uut tehnikat kunsti vallas tutvustab noorempõlve kunstnik Piret Sarapuu nimelt värvide käsitlust siidil — tekstiilmaalinguna, sallidena, lipsudena, kleidikangana jne. Huvilised võiad tutvuda kunstniku oma loominguga ning saavad ka nädalase võimaluse oma telenti rakendada disaini kujundamisel ja siidi maalimisel. Materjalid (värvid, pongee silk) on väikese tasu eest kohapeal saadaval.

Paneel-ettekandeid koos diskussiooniga on ettenähtud kaks: 1) Eesti Teater siin ja kodumaal" — Lydia Vohu ja Aarne Vahtra: 2) „Kuidas kuulata muusikat" — Omar Daniel, Armas Maiste, Stella Kerson ja Peeter Tammearu.

Erilist huvitavat pakub sel aastal elukunst: Yogast ja sügav-lõdvendusest kuni filosoofiliste arutlusringini elu mõttest (Why am I?) ja iseenda tundma õppimisest koos iseloomu testiga (Myers Briggs süsteem). Revimeetoditest tuvume läänemaailma, orientaalse ja enerigaraviga. Juhendavad Vello Sermat, Rita Loftgard, Peeter Märtin ja Jüri Tamm.

Registratsioon ja informatsioon: Stella Kerson, tel. (416) 259-9779.

IGAVESELE UNELE SUIKUS MEIE UNUSTAMATA ARMAS

SELMA SEPP

sündinud 9. juulil 1901 Tallinnas
surnud 13. juulil 1987 Torontos

mälestavad sügavas leinas

poeg REINO perega
poeg JÜRI perega
poeg PEETER
õde AINO
SUGULASED Kodumaal

MEIE KESKELT LAHKUNUD ARMAST

HEINO LEOPOLD RIGA

sündinud 20. juunil 1907 Tartus
surnud 17. juulil 1987 Warkworth'is

mälestavad kurbuses

abikaasa EVI
vend UDO
vennapoeg JAAK abikaasa ANNELY ja poja MARGUS'ega
vennatütar URVE abikaasa DANIEL'iga
SUGULASED Eestis

Puhka rahus
võõramaa mullas!

Kuulsaid armastajaid

Johannes Brahmsi kaks armastust

„Brahms kallab romantismi uut viina klassitsismi vanasse anumasse." Sellega ütleb James Huneker piltlikult, et Johannes Brahms, see õigeim „B" suurte „B-de" kolmikus Bach (1685-1750) ja Beethoven (1770-1827) kõrval, tarvitab moodseid vahendeid klassikalikel printsiipidel baseeruva muusika loomisel. Brahms sündis 7. mail 1833 ja kasvas üles Hamburgi vaeste linnaosas, hakkas õppima muusikat 7-aastaselt pianistide Otto Cosseli ja hiljem Ed. Marxseni juures. Ja pärast 7-aastast õpingut julges Marxsen Felix Mendelssohni surma puhul ennustada: „Üks kunsti suurkuju on lahkunud, kuid Brahms on juba pukemas üheks veel suuremaks."

Johannes Brahms

Ühel oma kontserditurnéel tutvus 20-aastane Brahms endast 2 a vanema ungari viiulivirtuoosi, Jozsef Joachimiga (1831-1907) ja sellest arenes eluaegne sõprus. Joachim tutvustas Brahmsi ka Robert (1810-56) ja Klara (1819-96) Schumannidele. Külastusel nende juurde 1853. sügisel mängis Brahms oma klaverisonaati nr 1, millest oma ajakirjas „Neue Zeitschrift für Musik" Schumann hiljem kirjutas ms: „Ta moondas klaveri orkestriks, manades esile nostalgiliste ja rõõmsate helide kirjeldamatu külluse."

Vastuvõtu südamlikkusest liigutatud Brahmsile jättis Klara, kuulus pianist ja kuue lapse ema, oma kauniduse ning armastusväärsusega unustamatu mulje.

KLARA

Viis kuud hiljem tegi Schumann ühes meeltesegaduse hoos katse ennast tappa, viskudes sillalt Reini jõkke. Ta päästeti, kuid teda pidi paigutatama vaimuhaiglasse. Sügavalt vapustatud Johannes ruttas Düsseldorfi, pakkuma abi ja lohutust Klarale, kes ootas oma seitsmendat last. Ühine mure — Klaral oma armastatud abikaasa ja Johannesel oma suuremeelse sõbra pärast — viis neid paremale teineteise mõistmisele ning peagi muutus Johannese kaatunne ja imetlus Klara vastu sügavaks armastuseks.

Oma eluülesannete sunnil pidi Klara suruma maha oma ahastuse, et asuda jätkama oma kontserdiringreise. Ka Johannes pidi elatuma oma kontsertidest ja nii kujunesid nende edaspidised kohtumised sporaadiliseks.

29. juulil 1856, pärast kaheaastast vaevlemist, suri Schumann oma armastava abikaasa hoole all. Sellel, Klara elu raskeimal ajal, oli Johannese malnidus talle peamiseks moraalseks toeks ja lohutuseks. Pärast piinarikast võitlust oma tunnete ja elutarkuse vahel leidis Klara, et ta ei tohi koormata enesest 14 aasta võrra nooremat, 23-aastast geeniust, seitsme lapse kasuisa kohustusega. Ja Johannes veendus, et tema armastus peab ruumi andma tema sõltumatuse kirele, mille rahuldamine on tema loomingulise töö paratamatuks eeltingimuseks. Brahmsi elus algas nüüd intensiivne loominguperiood, mil vangistuses hoitud armastus enesele väljapääsu murdis muusikas, tema teises armastuses. Sellega paratamatult kaasunud üksindusetunne jättis oma jäljed ka Brahmsi hiilgavasse loomingusse. Selles asjaolus näib ühe kuulsa dirigendi arvates peituvat ka Brahmsi muusika populaarsus nüüdisaja publiku hulgas. Ta ütleb: „Moodse aja inimene kannatab üksinduse all (kuigi suure rahvamurru ühe liikmena, K.V.), ja Brahmsiga jagatud üksindusetunne pakub talle lohutust." (Fred. Leitner).

AGATHE

Ühel üksindusest johtuva hingelise madalseisu ajal satub Brahms Göttingeni ülikooli professori noore ja ilusa tütre, Agathe von Sieboldi lummu alla. Nende laulatuse eel tühistab aga Brahms kihluse, põhjust avaldamata. Tema keelpillide sekstetis nr 2, opus 36, on üks teema rajatud nootidele A-G-A-H-E (T jaoks pole kahjuks nooti olemas). Sellega kustutas ta Agathe maha oma elust, mis oli jäägitult pühendatud muusikale.

Kui tema klaverikontserdi nr 1 esiettekandel Leipzigis a 1859 tema ja dirigent armutult välja vilistati, siis oli tema eneseusaldus juba seevõrra kasvanud, et ta sellest seigast kõnelda võis kui õnnelikust juhust, mis teda oli manitsenud taotlema perfektsust oma loomingus, ja perfektsus jäigi tema eluaegseks juhendiks. (Muide, kaks kuud hiljem sai sama kontsert Hamburgis hiilgava edu osaliseks.)

Miski aga ei kustutanud Klarat Brahmsi mõtteist, kuigi nende suhted kujunesid üha enam muusikaaleseiks, kuigi lähedasiks. Brahmsil oli kombeks saata oma uute helindite noote Klarale arvamuse avaldamiseks. Aastaid hiljem ütleb ta ühes kirjas Klarale: „Oma parimad teemad pidanuksin ma õigupoolest signeerima ‚Klara Schumann'." Brahmsi suuremeelsust teiste loov-vaimude talentide tunnustamisel kirjeldab üks tema kaasaegseist: Kord ühe Mozarti sümfoonia ettekannet kuulates sosistanud Brahms oma kõrvalistujale: „Annaksin ära kogu oma ‚kraami', kui tohiksin olla selle andante looja." Ka vastupidiseis olukorris ei varjanud ta oma arvamust. Kui üks lootusetult andetu helilooja oma noodid Brahmsile kritiseerimiseks saatis, siis tagastas see käsikirja märkmega: „Kust te ometi nii suurepärast noodipaberit osta saite?" Ja kui üks ninatark õhinal toonitas, et üks lõik ühest Brahmsi helindist kõlavat nagu Mendelssohni oma, siis tähendas Brahms: „Täitsa õige, ja iga lambapea märkab seda kahjuks viibimata!"

SARKASTILINE VANAPOISS

Enesesse-tõmbunud Brahmsi säärased reageeringud muutsid tema mõnede silmis üheks sarkastiliseks vanapoisiks, ning lohakavõitu rõivastunud, ilma kaeluseta ja vohava habemega Brahms, kelle käed alati selja taha ristatud olid, sai peagi karikaturistide ihaldatud jahisaagiks. Kui teda Leopoldi ordeniga dekoreeriti, siis lasti lendu üks pilkevärss tema kohta: „Nun hat er doch was um den Hals zu tragen, aber es ist leider immer noch kein Kragen." (Nüüd on tal ometi, mis kanda kaelas, kuid paraku see pole siiski kaelus.) Brahms võttis õrritamist kergelt: „Mõne kauni meloodia meeldetärkamine rõõmustab mind rohkem kui Leopoldi orden, ja luua üht sümfooniat tähendab mulle palju enam kui kõik need aukodaniku tiitlid kokku."

Üks kaasaegne näeb Brahmsi nii: „Tõeline Brahms tuli ilmsiks, kui ta mängis oma kompositsioone või Bachi võimsaid orelifuugasid, mida ta aeg-ajalt saatis summutatud üminaga, mis kajas nagu muusikast kaasakistud titaanide vaevukostev mõirgamine maakera põuest. Sooned tema laubal paisusid ja tema tavaliselt imeliselt säravad sinised silmad looristusid ning ta näis selle ohjeldamatu jõu kehastusena, mille tules tema looming on sepistatud."

Brahms oli 63 a vana ja näiliselt hea tervise juures kui ta 1896 sõnumi sai Klara Schumanni surma kohta.

„Klara oli ainuke, keda ma tõeliselt armastasin," pihtis ta ühele oma sõbrale lahkunu lahtise haua ääres. Järgmisel aastal suri ka Brahms, olles just jõudnud avaldada oma „Neli tõsist laulu" ja „Üksteist koraalieelmängu", kaasa arvatud vapustav „Oh maailm, sind ma jätan" (ULR nr 595).

K. VÕIVIK

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
617 Mt. Pleasant Rd., Toronto, Ontario M4P 2L1
Õpetaja Andres Taul. Tel. 483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 26. juulil kell 11 hommikul. Teenib õp. E. Heinsoo.

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 2. augustil kell 11 hommikul. Teenib õp. E. Heinsoo.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: Õpetaja E. Heinsoo esmaspäeval, teisipäeval ja neljapäeval kl. 12–4 p.l. Muul ajal telefoni teel.
Õpetaja A. Taul on puhkusel 15. juulist 5. augustini.

KANTSELEITUNNID teisipäeviti kl. 10 h.–6 õ.; neljapäeviti kl. 12–3 p.l.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St., Toronto, Ont. M5B 2C7
Praost Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930, kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 26. juulil kell 5 p.l. PÜHAPÄEVANE JUMALATEENISTUS. Teenib õp. Albert Roost.

Pühapäeval, 2. augustil pika nädalalõpu tõttu ei ole jumalateenistust.

Pühapäeval, 9. augustil Vana-Andrese kogudus on kutsutud praost Lepiku tallu. Teejuhiseid palume jälgida ajalehtedest.

Pühapäeval, 16. augustil kell 5 p.l. PÜHAPÄEVANE JUMALATEENISTUS.

Pühapäeval, 23. augustil kell 5 p.l. PÜHAPÄEVANE JUMALATEENISTUS.

Pühapäeval, 30. augustil kell 5 p.l. PÜHAPÄEVANE JUMALATEENISTUS.

ÕPETAJA SUVISED KÕNETUNNID on neljapäeviti kell 6–8 õhtul.

KIRIKU KANTSELEI on suvel (juuli ja august) avatud neljapäeviti kell 6–8 õhtul.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave.
Tel. 698-5645
Jutlustaja Allan Laur
72 Appleby Cres., Markham, Ontario L3R 4L2
Tel. 477-6248

Pühapäeval, 26. juulil kell 11 h. INGLISKEELNE JUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur. Lauluettekandeid. Lastekirik.

Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõnelevad Allan Laur ja misjonär W. Kimberg. Lauluettekandeid. (Buss Eesti Kodust kell 2.15 p.l.)

Kell 7 õ. JUMALATEENISTUS Ehatares. Kõneleb Harry Eller. Lauluettekandeid.

Pühapäeval, 2. augustil kell 11 homm. INGLISKEELNE JUMALATEENISTUS. Kõneleb Kevin Hurford. Lauluettekandeid. Lastekirik.

Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb E. Siitam. Lauluettekandeid. (Buss Eesti Kodust kell 2.15 p.l.)

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.
Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough, Ontario
Tel. 698-7977 või 766-7853
kantseleis 921-9417

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 26. juulil kell 5 p.l.

Koguduse õpetaja viibib suvekuudel aegajalt maal ja on vajaduse korral telefoniga kättesaadav 1-519-371-0068.

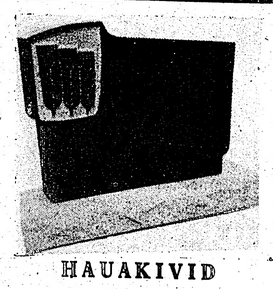

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2044 Yonge St., Toronto, M4S 1Z9
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147

Eesti arst valvekorras

25. ja 26. juulil
dr. M. Leesment 481-6834

OPTIKUD

RATAS OPTIK
465-6251
219 DANFORTH AVE., TORONTO
Suur valik parima kvaliteediga moodsaid raame. Kõik klaasiliigid saadaval. Täidame ka kodumaiseid retsepte — ÕIGESTI, ja soovikorral postitame.
Raamid $12.00—200.00.
KAASMAALASTELE
10% HINNAALANDUST.

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

Surnuaiapüha York kalmistul

Pühapäeval, 26. juulil peetakse Jakobi koguduse korraldusel York kalmistul kaks jumalateenistust: kl.11.00 osakonnas „16" ja kl. 11.40 osakonnas „N". Teenib õp. Tõnis Nõmmik.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale Ontario M2J 4T9
499-6488
Jaan Andreller
943 Broadview Ave., Toronto Ontario M4K 2R3
429-7984

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3–3.30 p.l.

KIVIOJA VAIMULIK TELKLAAGER laupäeva 1. augustist kuni esmaspäev 3. augustini.

Pühapäeval, 2. aug. VABAÕHU JUMALATEENISTUSED Kiviojal kell 11 homm. ja kell 4.30 p.l.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223.
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühapäeval 26. juulil kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. Teenivad Walter Kimberg Lõuna-Aafrikast ja E. Saraoja.

Kolmapäeval 29. juulil kell 6 õ. PIIBLIPALVETUND.

ARMAST KOOLIVENDA JA SÕPRA

HEINO RIGA

mälestavad

AUGUST ja LEIDA
ARNOLD ja LIISU
ENN ja ELLEN perega
SILVER ja MAIE perega

ARMAST SÕPRA

insener HEINO RIGA't

mälestavad leinas

ENDEL ARRO
LEIDA ja JUHAN LÄTE
ENDLA ja JUHAN KIVESTU
HENDRIK KUKKUR
ÕIE ja EINO KURIS
LEIDA ja ELMAR MALDRE
VALVE ja HARALD MANDEL

KAUAAEGSET SÕPRA

HEINO RIGA

mälestavad

HEINO, ALJA ja LINDA LESTAL

Autoõnnetusel Inglismaal sai 14. juunil surma endine Merbecki laagrikaaslane

JOONAS KELK

Teda mälestavad laagrikaaslased

UNO LIMIT
JAAN LEPPIK
EVALD MATHISEN
AUGUST NÕMM
MEINHARD NIINVEE
VALDEK RAIEND

ARMAST

SELMA SEPP'a

mälestavad kurbuses

ELISE KIVI
ASTRA LAWTON abikaasaga
HAROLD ja VIVI KIVI perekonnaga

MÕTLEME LEINAS SINULE ARMAS

MARI ELLERMETS

Kooliaegsed sõbrad

ALY MIKHEIN
LYDIA KUKKUR
KÄTE KENK

UNUSTAMATA KALLIST

GRITA REIMAN'i

sündinud 23. augustil 1907
surnud 18. juulil 1987

mälestavad kurbuses

LESK
lapsed ELIN ja JOHN
lapselapsed RODERICK ja CATHY

KAUAAEGSET SÕPRA VAJANGU RADADELT

OSCAR TREIER'it

mälestavad

VIVI ja HARRY ABI
EVALD ja DAGMAR ABNER
INDREK ja AINO LIND
TIINA ja MART MÄGI

ARMAST

GRITA REIMAN'i

mälestavad

DAISY ja EVALD TIKENBERG
EPP WALDIN perekonnaga

Kõikideks kindlustusteks

H. LATER & CO. LTD

„Insurance"

1482 Bathurst St.,
Toronto M5P 3H1
Tel.: 653-7815 ja 653-7816

I JÄRGU LAEVAMEHAANIK

VIKTOR KÄRSTEN

Mälestavad sügavas leinas

A. AARMA
A. SOOM
B. TREILMAN

ARMAST

GRITA REIMAN'i

mälestame leinas ja avaldame kaastunnet abikaasale ja lastele

VOLLY ja TAMA ERNESAKS
MAIT ja SILVIA ERNESAKS
IVAR ja LEA RUUS

ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA

SVEN JOHANNSON'i

mälestavad kurbuses

VILMA ja JOHANNES
LEIDA ja ELMAR
ENDLA ja RAUL
IRIS ja LEMBIT

SÜDAMLIK KAASTUNNE UNOLE JA LASTELE TEMA ABIKAASA

MARIE ABE

surma puhul

Mälestavad kurbuses

JUHAN
HILJA
REIN

PUHKA RAHUS ARMAS

GRITA

Mälestavad kurbuses

ILSE
VILJA ja BOB
VALLOT ja NORA laste ja lastelastega

KAUAAEGSET HEAD SÕPRA

SVEN JOHANNSON'i

mälestavad kurbuses

RUDOLPH MUST abikaasaga
FERDINAND KASE abikaasaga
LAINE AASA abikaasaga

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

TEKSTIIL: linikud, linad, sohva padjakatted jne.
PUUST: seinataldrikud, kannud, kirstud jne.
EHISNAHATÖID: albumid, kirjaplokid, külalisraamatud, raamatukaaned, rahakotid jm.
HELIPLAADID ja KASSETID ● RAAMATUD (ka lastele) ● EESTI LIPUD (suured) ● EESTI MAAKAARDID ● MAALID ● SEEBID ● KREEMID „Kamill" ● „RAKUDA" masseerijad ● POSTKAARDID jne.

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

ARMAST

CHLOTILDE LIIK'i

mälestavad leinas

MALLE ja MAX KALM
LINDA ja ERIK LIIGAND

ARMAST SÕPRA JA KOOLIVENDA

SVEN JOHANNSON'it

mälestavad kurbuses

JÜRI ja MIA DANIEL
ROBERT ja MAI KREEM

ARMAST

TILDA LIIK'i

leinavad kurbuses

HILDA
TÄHTI perega
MAI-LIIS perega
HERTA

ARMAST SÕPRA

SVEN JOHANNSON'i

mälestavad

KUTT ja MAIE MULLASTE
MART ja HELJO PEDRIKS perega

Meie Elu

ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen ..... 141 Danforth Ave.
Viking Foods ..... 133 Laird Dr.

THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 Algoma St.

AVALDAME KAASTUNNET PEREKONNALE

TOOMAS SEIN'a

surma puhul

GAIDLIPKOND „PÕHJALA TÜTRED"

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor

733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. ● Tellige ja lugege „MEIE ELU". ● Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $43.00, 6 k. 24.00, 3 k. $15.00. ● USA-sse 1 a. $47.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. bu Ülemeremaadesse 1 a. $52.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00. ● Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $39.00, 6 k. $19.50, 3 k. $9.75. USA-sse 1 a. $48.00, 6 k. $24.00, 3 k. $12.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $93.00, 6 k. $46.50, 3 k. $23.25.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

VAIMULIKUST PERSPEKTIIVIST.

Me võime palju! Kuid meie siiski ei ole suutelised andma enestele puhast südant. Seda võib anda ainult Jumal!

Palugem koos Lauljaga: „JUMAL, OLE MULLE ARMULINE OMA HELDUST MÕÕDA, KUSTUTA MU ÜLEASTUMISED OMA ROHKET HALASTUST MÕÕDA.

LOO MULLE, JUMAL, PUHAS SÜDA JA UUENDA MU SEES KINDEL VAIM."

Laul 51; 3, 12

„Ehatares" tähistati 14. juulil heinakuul sündinud puhkekodulaste sünnipäevi. Istuvad sünnipäevalapsed Bruno Marandi ja Linda Ernits. Seisavad lauljad: Linda Tomingas, Vally Männik, Aino Laanep, Erik Liigand (klaverisaatja) ja „Ehatare" meelelahutuse-ala juhataja Malle Kalm. Pildilt puudub Boris Rahe, kes 5. juulil tähistas oma 80. hällipäeva.

Foto — O. Haamer

Okupeeritud Eestist

Tallinna eeslinnad lagunevad

STOCKHOLM (EPL) Tallinna omaaegsed eeslinnad (Lilleküla jt) on täiesti lagunenud! „Võta traktor, aja risu kokku ja süüta põlema!" on hinnang. Aga inimesed peavad seal elama. Lagunenud on juba ka 60-ndatel aastatel püstitatud ehitused — Mustamäel ja mujal: varisev krohv, praod trepiastmetes, eeskojad kõikjal kohutavalt määritud.

Veneturu ligidal asub vägev ehitus. Turist küsib kohalikult elanikult trammiga mööda sõites: „Kas see on mõni kirik, või mis ehitus see on?"

„See on Karla katedraal", vastab kohalik elanik naerdes. Kutsutakse nii. Kuulub partei peakorteri juurde. (Karla: Karl Vaino, parteiboss, Toim.)

Lasnamäe uus linnajagu on kohutav kivikõrb, silm ei näe tihti ühtegi rohelist liblukest. Samas on ohtralt poolpõlenud rämpsu hunnikutes.

Kohvikutesse ei pääse sisse. Kõikjal on uste taga sabad, kuigi sees on lauad tühjad. Kui küsida, milleks see nii on, siis hakkavad ettekandjad sõimama.

Olevat suudetud ära hoida suure noorsooteatri hoone ehitamine vanalinna, mis oleks selle arhitektoonilist ilmet tugevasti rikkunud. Seisma on aga kuuldavasti jäänud aktsigon Tallinna tänavate nimede „tagasiristimisteks", et „Nõukogude kangelaste" ja teiste venelaste nimed asendataks vanade ajalooliste nimedega.

Tänaval on näha üksikuid uimasteist mõjustatud noori. Kuuldavasti on lahustusvahendi (thinner) nuusutamine ka sinna jõudnud. Selle kõrval kasutatavat veel kummiliimi ja isegi teatud laadi saapaviksi . . .

Niguliste kirik on teatavasti muuseum ja seal korraldatakse kontserte. Kuid pinke istumiseks on keset kirikut ainult üks väike grupp. Enamik kontserdikülalisi peab seisma.

Kodumaa külastaja peab viisa taotlemisel lehele märkima oma sugulased, keda ta kavatseb külastada. Mõnigi kord tulevad enne külalise saabumist sugulase korterisse „telefoniparandajad", kes õiendavad aparaadi kallal. Mille järele inimesed selles ruumis enam ei usalda rääkida — või panevad raadio ja TV kõvasti käima. Et külastatavate telefoniliine kuulatakse, on üldtuntud tõik.

MASTERCRAFT PAINTING & DECORATING
Läti-Eesti firma
Soodsad hinnad – 30 aasta praktika
Helistage 439-2538

Soovite firmamärki oma kuulutusse?
„MEIE ELUS" on see tasuta.

Sarkastikat

Gorbatšovile rahuauhind!

Kolme ja poole aastane Mart (ise ütleb – Malt) valitseb kahte keelt. Ta tuuakse ingliskeelsest lasteaiast koju, kus väikemees uhkeldab värskeltõpitud uue laulumänguga: 'Lapsed tahavad lahu, lapsed tahavad lahu!'

Pluss-miinus kümneaastased noored Torontos ärkasid äkki (spontaansus!) ja nad korraldasid suurejoonelise rahumarsi läbi linna tänavate raekoja platsile, kus nemad, mõned vanemad, mõned linnavalitsuse liikmed ja linnapea kõnet pidasid, noorte loomulikku tarkust (ja oma rumalust) kiitsid ning lõpuks rahva rõõmuhõisete saatel kuulutasid: 'Noorus tahab rahu!'

Samantha Smith, 13-aastane tüdruk Mainest, USA, saatis kirja Nõukogude Liidu kommunistliku partei peasekretärile Yuri Andropovile, kes tüdruku koos vanematega Moskvasse külla kutsus välja kuulutama suurt uudist, et kõik USA lapsed ja seega kogu rahvas – tahab rahu! (Märge: 2 a. hiljem sai Samantha koos isaga lennuõnnetusel surma.)

USA-s on asutatud suur arv Samantha-klubisid, mis on tihedas kirjavahetuses Vene pioneeridega. On asutatud Samantha fond, rahakogumine ja samanimeline ajakiri. Samantha kirjutatud raamat Venemaareisist on jõudnud teise trükini, ja NBC plaanitsevat dokumentaalfilmi koostamist selle imelapse elust. Nõukogude valitsus on välja andnud ühe postmargi, nimetanud ühe mäe ja ühe asteroidi Samantha nimega, kõik maailmarahu edutamiseks.

Kesk- ja ülikoolide noorus elab alati-valmis häireseisukorras, nagu püssirohutünnil. Väike säde ja maailma suurlinnade tänavad plahvatavad täis demonstrante. Kuskilt ilmuvad nagu imeväel plakatid meenutama Nicaraguat, Lõuna-Aafrika apartheidi, Grenadat, Reaganit, aatomipommi, rassi- ja naiste õigusi, homoseksuaalide kiusamist jne jne, sajad õiglased nõuded siin ülekohtuses maailmas. Kuid üle kõige ja läbi kirevuse kõlab alati: – 'Rahvas tahab rahu!'

Nende noorte õpetajad – professorid, teadlased, filosoofid ja mis kõik – noor-rohelistest kuni hall-sammalpeadeni – ei saa olla kehvemad. Need targad on asutanud mitmeid lühema ja pikema nimega vastupanu-organisatsioone, millest üks väljapaistvam sai isegi Nobeli rahu-auhinna (Intl. Physicians for the Prevention of Nuclear War).

On ilmne, et kogu inimkond, imikutest kuni raukadeni on mobiliseerunud v.i mobiliseeritud rahu nõudmisele. Kelle vastu see nõue on esitatud või kellelt seda nõutakse, pole esimesel momendil selge, kuid peatselt selgub, et patujuurikas on Ühendriikide valitsus, praegune Reagani 'rambo-ism'!

Milline inimlik tarkus märkas 1901. a. luua Nobeli rahu-auhinna!

Nüüd on meil võimalik kuidagi tasuda inimsoo päästjaid, heategijaid, ennastohverdavaid rahunõudjaid. Igal aastal (peaaegu) on antud rahuauhind mõnele väljapaistvale isikule – teadlasele, õiguste eest võitlejale, sõja tõttu kannatajatele, sõjaroimarite tagaajajale. Auhinna saanute seas on tõeliselt suuri ja häid inimesi. Vähemalt üks on teada — Ema Tereesa, Kalkuttast. Nimestikus on palju poliitikuid ja üsna mitu riigipead.

Kas pole nii? Kel on veel rohkem võimu otsustada sõja või rahu üle, kui mitte riigipeal? Kas on raske näha, kes tänapäeval hoiab rahulindu oma peos? Eks need ole president Reagan ja peasekretär Gorbatšov. Need mehed on esmajärgulised Nobeli Rahu-auhinna kandidaadid. Omalajal esitati selleks päris mitmelt poolt Stalin.

President Reagan on olnud tülinorija ja sõjakas oma esimesest valitsemise päevast peale. Ta on väiksematele rahvastele kallale kippunud ja ta on relvadega lubamatult hangeldanud.

Kui nüüd vaadelda peasekretär M. Gorbatšovi, siis näeme otsemaid, milline heatahtlus särab sellest mehest! Sharanski, kes aastaid süütult vangis istus – lasti vabaks, et minna oma kodumaale; teadlane Sahhaarov lubati asuda Moskvasse oma perekonna juurde; Afganistanist lubati välja tuua viimanegi Vene sõdur ja maailmas hävitada kõik aatomipommid, kui seda president Reagan ei takista. Gorbatšov on kirglik inimõiguste kaitsja ja on lubanud kas või tuhandel juudil oma kodumaale ümber asuda. Ta on lubanud Tallinnas avada moemaja ja pirukapoe ning Lätis mitu aumehaanika töökoda. Ta on lubanud nüüd kirjutada ja rääkida igaühel vabalt, mis iganes pähe tuleb ja uskuda millist jumalat keegi tahab . . .

Kõige tipuks oli Gorbatšov nõus vastu võtma üht endist Ameerika kodanikku, keda ükski riik maailmas ei taha. See mees on Ameerika kohtus süüdi (beyond reasonable doubt) ja Stalini-kohtus surma mõistetud. Gorbatšov aga viib selle kurjategija uuesti kohtu ette ja võib-olla annab süüdlasele armu, selle asemel et teda tappa.

Kas pole märkimisväärne. Otse kristlik tegu – armastab isegi oma vaenlast!

Gorbatšovile Nobeli rahuauhind!

HEINO RIGA

NÄDALA RISTSÕNAD

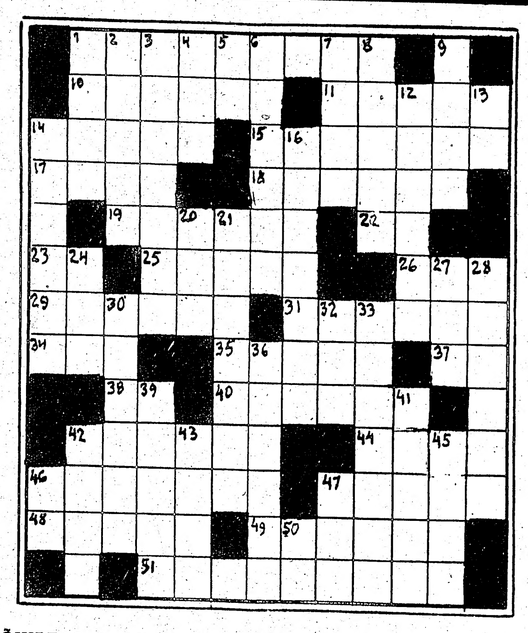

PÕIKREAS: 1. lilleke kodumaa heinamaa veerel (jaanilill); 10. etenduskoha; 11. silmused; 14. virge, elava; 15. teistest kõigist üle oleva; 17. isa; 18. omaaegne koomiline näitleja Estonias; 19. ääreilustused; 22. erbiumi sümbol; 23. tema, prantsuse k.; 25. maailmakuulus suvituskoht; 26. maja osa; 29. riidesort; 31. kuulub kangatelgede juurde; 34. seeliku äärispael; 35. kuulsa ameerika kirjaniku eesnimi („Oli"); 37. sotsiaaldemokraat, lüh.; 38. meid, inglise k.; 40. okaspuu; 42. seda tegi koer; 44. vanusega; 46. küla Harjumaal; 47. juustusort; 48. värsijala või takti rõhuline osa; 49. kallis viinakõrvane (variant); 51. enda tutvustamise sedel.

PÜSTREAS: 1. . . . tüüfus; 2. virgun; 3. teatud põllutööd tegema; 4. ühe koduloom; 5. üks, prantsuse k.; 6. tasus — tagurpidi; 7. kooliõpetaja nimi Tootsi lugudes; 8. jõgi Prantsusmaal, tuntud I maailmasõjast; 9. tuntud naislaulja Eestis vanemal ajal; 12. magus toitaine; 13. süüdistaja ameerika kohtusüsteemis, lühend; 14. söövitada; 16. enne teadmata sündmuste; 20. härra, inglise k., tagurpidi; 21. kurval toimingul; 24. pinna ulatavus; 27. küsimus; 28. riik Aafrikas; 30. koolidirektori nimi Tammsaare „Tões ja õiguses"; 32. pidulik luuletus; 33. kehvveresus; 36. väike rõivaste puhastus; 39. ussi häälitsus; 41. raadiolokaator; 42. investigeeri; 43. aja segamini; 45. Inglismaal surnud kirjaniku eesnimi; 46. sidesõna; 47. naisenimi; 50. „Nimed marmortahvlil" autori nimetähed.

(Koostanud R.)
(Lahendus järgmises lehes)

EELMISE NÄDALA RISTSÕNADE LAHENDUS

PÕIKREAD: 1. Karga, 6 ttt, 9. Kas, 12. Agaav, 13. uuu, 14. Ora, 15. Ira'le, 16. bbb, 17. Dom, 18. Ada, 19. Tai, 20. Auna, 21. Mai, 22. Kannel, 24. a.m., 25. kare, 26. Eesav, 30. Tihane, 33. Aarde, 34. Pime, 35. Al, 36. Upsala, 38. Asi, 39. Soov, 42. Anu, 43. Unt, 44. Urb, 45. Udu, 46. Senat, 48. Udo, 49. Las, 50. Anuma, 51. Rue, 52. Ase, 53. Roman.

PÜSTREAD: 1. Kai, 2. Agraafia, 3. Raadi, 4. Gala, 5. Ave, 6. Tubane, 7. Tubin, 8. Tub, 9. Kodu, 10. Aron, 11. Sama, 19. Tare, 20. Alele, 21. Mata, 22. Kanep, 23. Elama, 25. Kaduv, 27. Sa, 28. Anastama, 29. Veli, 31. hr, 32. Kilu, 34. Panuse, 37. Sadas, 38. Annum, 39. Suur, 40. Ordu, 41. Oboe, 43. Ueno, 45. Ula, 46. Sara, 47. Tan.

Erakorraliseks päevaks oli Ottawa Eesti Pauluse Lutheriusu kogudusele ja kohalikule eestlaskonnale leerilaste õnnistamine laupäeval, 20. juunil. Jutluse pidas praost U. Petersoo; õnnistamise, pihi ja armulaua koguduse õp. O. Gnadenteich. Pildil vasakult: Helju Õie Nõmmik, Pia Helena Kauri, Monica Kay Heinmaa, praost U. Petersoo, õp. O. Gnadenteich, Kristjan Paul Wallner, Kalev Peter Wallner ja koguduse organist Doris Radke.

Foto — Erich Järvlepp

Pedestri Jaani veste

Sangarid

Vägilasi on alati ülistatud, olgu ta kuningas Arthur, Püha Jüri, Siegfried, või Wayne Gretzky; Kalevipoeg, Suur-Töll või Palusalu.

Meie muistsed vägilased harrastasid matkamist, mitmet liigi paharettidega heitlemist ja maastiku-arhitektuuri, kujundades ümber oma ümbruskonna topograafiat. Seejuures suhtlesid nad tavalist surelikega nagu omaväärsetega.

Suur-rahvuste muinas-sangarid ei olnud alati nii taltsad. Nad nottisid küll ka lendavaid madusid ja peninukke, kuid pahatihti vihkasid nad mõnda oma seisusekaaslast nii kirglikult, et nad kõigest hingest püüdsid teda teise ilma saata. Kui meie hiiud ja vägilased oma rahva hulgas kas jala või ratsa ringi rännates muret ei tunnud, et keegi peale paharettide nende rahu rikuks, siis selline idülliline eluviis pidi suure maailma sangaritele kättesaadamatuks unistuseks jääma, sest peale kurjade vaimude kippusid nende elu kallale ka nende endi kallid hõimud, kelledest mõni ükskõik millise metsatuka või kaljuseina tagant rändajale kallale karata võis. Tahes-tahtmata polnud siis auväärsel rüütlil muud teed, kui surmahirmus varjule pugeda raudrüüsse, kuigi seda kandes iga liigutus ülimat ponnistust nõudis, rääkimata vastikust tundest, kui jäävihm raudrüü lülide vahelt läbi tungis ja roostene vesi härrasmehe rõivaist ihuni läbi imbus ning aspiriini — paraku — veel lelutatud poldud. Ja lisaks kõigele sellele viletsusele tuli veel ka raskeid ja kohmakaid käsirelvi kaasas kanda.

Ajad on muutunud. Nüüdisaja sangarid ei võitle enam kurjade jõududega. Võimule tõusnud liberaalne vaim ei salli diskrimineerimist hea ja kurja vahel ja mõlemail peab olema ühesugune eluõigus. Roostes raudrüü õlitamata lülide omavahelise hõõrumise krääksumine on ammu vaibunud. Ka teeröövlid ei varitse oma ohvreid enam metsatukkade varjul, vaid — otse vastupidi — nad on püstitanud oma hooned kõige nähtavamale kohale maantee ääres ja heisanud sildi suure kirjaga „Service station".

Tsivilisatsioon, see suur ühtlustaja, ei luba enam välimuse järgi eristada häid kurjadest ja matkale ei minda enam jala ega ratsa, vaid poetakse ühe suure, veel suurema, või hiigelsuure plekk-kasti sisse ja lastakse ennast toimetada ühest paigast teise maa, mere, või õhu teel. Maad mööda rändamine on alati tavalisim olnud ja on seda ka praegu ning selleks tarvitatavate plekk-kastide omapäraks on, et need kõik ratastega varustatud on. Need rattad jagunevad esimesiks, tagumisiks, vasakpoolseiks, parempoolseiks ja nurkmisiks. Peale kõigi nende maad mööda veerevate rataste on igal kastil veel üks ratas — juhiratas, mille varal teda ettenähtud eesmärgi poole suunata saab. Selle ratta käsitsejat nimetatakse autojuhiks ja plekk-kasti ennast - autoks. Auto juhtimine pakub igale juhile suurepärase võimaluse tegelike katsete põhjal kindlaks teha, kui kaelamurdvaid tempe on võimalik ära teha ilma oma kaela murdmata. (Teiste inimeste kaelu ei loeta.) Kes sellel alal kõige edukamad, need pärivad moodse aja sangari loorbeid. Selle üheks eelduseks on aga võimalikult suur sõidukiirus. Mõnikord on maanteel seda raske saavutada, sest kui näiteks võidusõidu rajal kiirelm sõitja alati kõige ees on, siis ei tähenda see veel, et see ka maanteel nii oleks. Kui seal kõik rajad autosid täis tuubitud on, siis võib päris kindel olla, et esikohtadel on just need autod, millede juhid alati aeglaselt sõita tavatsevad. Iga selline liiklusummik vallandab esisõitja taha takerdunud sõidukite juhtides, keda on heroilliste kalduvustega õnnistatud, tungi oma meeleolu väljendada helides, kasutades selleks ainukest käepärast olevat instrumenti — autopasunat. Ainult argpüksid ja tossikesed hoiavad oma tunded iseendile, usus, et maailma vägevaimgi pasunakoor ei suudaks liiklus-sulgu olematuks puhuda.

Kui aga ummik lõpuks ometi seevõrra laheneb, et autojuhid võidusõidu-raja taktikat rakendama hakata saavad, siis ilmuvad nagu maa alt esile need pesuehtsed nüüdisaja maanteesangarid. Need on suurte veoautode juhid, kes ööd kui päevad mööda maanteid risteldes toimetavad kõiksugu mõeldavaid hüviseid sinna, kuhu neid ühiskonna huvides nõutakse. Nagu ülemeelik noor koer haukudes linnuparve keskele tormates linnud lendu peletab, nii hajutab ka suur ja tugev transportveok kõik sõiduautod oma teelt, kui selle juht heaks arvab teisele rajale siirduda, või aset võtta mõne sõiduauto eel. Mõlemad pooled teavad, kumb neist kokkupõrke puhul kaotaja oleks.

Mis ime siis, kui ehk mõni sõiduauto juht vaikselt unistama hakkab osade vahetamisest oma jõulise naabriga ja oma unistuse sula-selgeisse eestikeelseisse värssidesse valab umbes nii lauldes:

Traki draiver olla ihaldan,
haivei trahvikut ma jumaldan.
Mida muud veel mul jääks
soovida,
kui saan linnast linna rummata!

Küsitakse, miks ma praalin nii, et sain trakkeriks ma viimati, kuid kas on veel tunnet õndsamat, kui sa traki turjal kihutad.

Draivers siitil kõigist kõrgemal istun nagu keiser trooni peal – autod kõik, mis haiveil sibavad, malbelt mulle ruumi lubavad.

(Lauldav viisil „Mustlaseks ma olen sündinud . . .")

MÕTTESÄHVATUSI

Taevariigi halvemuseks on see, et seal ei puutu tuttavatega kokku.

Kes tahab oma väärkuse säilitada, see peaks vältima ratsutamise. Ei ole naeruväärsemat pilti kui uhke ratsanik istub hobusel, kes õiendab oma loomulikke tarbeid.

Kogunud NIHITS

NALJAD

Kolm eestlast istuvad Kadrioru pargis. Kaks sülitavad pidevalt vihaselt maha. Kolmas hoiatab:

„Kui teie oma poliitilist juttu ei lõpeta, pean teid vahistama."

„Kas vastab tõele, et N. Liit läheb täisauruga sotsialismi suunas?"

„Põhimõtteliselt küll, aga 95 protsenti aurust läheb propagandavileks."

Tallinna keskvangimajja tuuakse endine poliitfunktsionäär. Kaasvangid uudishimutsevad:

„Kas tead ka midagi rääkida parteitegelaste luksuslikust elust?"

„Aga muidugi. Sellepärast mind toodigi siia."

Ungari parteisheff Kadar reisib inkognito provintsis, kus küsib ühelt talunaiselt tema eluolu üle. Naine vastab:

„Kõik on kallis, midagi ei ole, isegi piima mitte."

Kadar jutustab Aafrika kõrvepiirkondadest, kus inimesed ei teagi, mis piim on.

„Vaesed neegrid", ohkab naine. „Kui kaua seal on juba punased võimul?"

TÖÖPAKKUMISED

Vanem daam otsib
SELTSILIST – MAJAPIDAJAT
kes teeks kergemaid majatöid ja õõbiks samas. Helistada 533-8953.

MÜÜGID

MÜÜA MOBILE HOME
St. Petersburgis, Floridas, 48' pikk, **väga heas korras** – uued vaibad jm. Hind US $8.500, Kan. $10.000. Helistada 883-9214.